

Komparace zavádění opatření proti Covid-19 vybraných států Evropské unie

Miloslava Dudíková

Bakalářská práce
2022

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Miloslava Dudíková
Osobní číslo:	L19076
Studijní program:	B2825 Ochrana obyvatelstva
Studijní obor:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Komparace zavádění opatření proti Covid-19 vybraných států Evropské unie

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši s důrazem na monografie, studie a příslušná právní ustanovení.
2. Prostudujte příslušnou literaturu a prameny.
3. Analyzujte přístupy k dané problematice ve vybraných evropských státech.
4. Kriticky zhodnotte politický, odborný a laický rozměr Covidu-19 v České republice.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. STRUNECKÁ, Anna a Jiří Patočka. *Doba jedová a covidová*. Petrovice: ProfiSales, 2021. ISBN 978-80-87494-38-7.
2. HONZÁK, Radkin et al. *Doba koronavirová*. Praha: Zeď, 2020. ISBN 978-809-0767-447.
3. ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. ISBN 978-80-7385-169-9.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **1. prosince 2021**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. května 2022**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 13. 5. 2022

Jméno a příjmení studenta: Miloslava Dudíková

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá komparací zaváděných opatření zemí evropské unie, konkrétně České republiky, Slovenska, Rakouska a Itálie. Zaměřuje se na konkrétní vydaná opatření, jejich vyhlášení, prodloužení a dopady na obyvatelstvo. Formou dotazníkového šetření se zde prošetřuje politický, odborný a laický rozměr Covidu-19 v České republice. V druhé kapitole praktické části porovnááme samotné opatření proti Covid-19 ve vybraných státech.

Klíčová slova: Covid-19, nouzový stav, opatření, roušky, školství

ABSTRACT

This bachelor thesis aims to compare covid restrictions implemented in the EU, specifically in the Czech Republic, Slovakia, Austria and Italy. The main focus was to find out what measures were taken, how they were announced, their prolongation and also their impact on the EU citizens. Second chapter of the practical part contains a comparison of specific measures taken in aforementioned countries.

Keywords: Covid-19, education, measures, state of emergency, veils

Ráda bych touto cestou poděkovala panu doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc. za odborné vedení, cenné rady a poznatky. Dále bych poděkovala všem respondentům, kteří věnovali svůj drahocenný čas na vyplnění mého dotazníku. V neposlední řadě bych poděkovala své rodině, která mi společně s přáteli a přítelem poskytovali podporu a skvělé zázemí pro úspěšné dokončení studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 LITERÁRNÍ REŠERŠE	11
2 ZÁKLADNÍ VYBRANÉ POJMY V OBLASTI OCHRANA OBYVATELSTVA	13
3 HISTORIE A GENEZE KORONAVIRU SARS-COV-2	16
3.1 HISTORIE KORONAVIRŮ	17
3.1.1 Severe Acute Respiratory Syndrome	17
3.1.2 The Middle East Respiratory Syndrome	18
4.1 ČESKÁ REPUBLIKA.....	19
4.2 SLOVENSKO.....	20
4.3 RAKOUSKO.....	21
5 DÍLČÍ ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI	24
II PRAKTICKÁ ČÁST	25
6 POLITICKÝ, ODBORNÝ A LAICKÝ ROZMĚR COVIDU-19 V ČESKÉ REPUBLICĚ	26
6.1 ÚVOD DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	26
6.2 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	27
6.3 ZÁVĚR DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	37
7 KOMPARACE VÝVOJE ZAVÁDĚNÝCH OPATŘENÍ VE VYBRANÝCH STÁTŮ	38
7.1 ČESKÁ REPUBLIKA.....	38
7.1.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu.....	38
7.1.2 Ochranná opatření dýchacích cest.....	39
7.1.3 Mimořádná opatření ve školství.....	41
7.2 SLOVENSKO.....	42
7.2.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu.....	42
7.2.2 Ochranná opatření dýchacích cest.....	43
7.2.3 Mimořádná opatření ve školství.....	43
7.3 RAKOUSKO.....	44
7.3.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu.....	44
7.3.2 Ochranná opatření dýchacích cest.....	45
7.3.3 Mimořádná opatření ve školství.....	45
7.4 ITÁLIE.....	45
7.4.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu.....	46
7.4.2 Ochranná opatření dýchacích cest.....	46
7.4.3 Mimořádná opatření ve školství.....	46

7.5	DÍLČÍ ZÁVĚR.....	47
	ZÁVĚR.....	49
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	50
	SEZNAM OBRÁZKŮ	58
	SEZNAM TABULEK.....	59
	SEZNAM GRAFŮ	60
	SEZNAM PŘÍLOH.....	61

ÚVOD

K problematice zaváděných opatření proti Covid-19 ve světě se v současné době nabízí řada odborných zdrojů. Od konspiračních teorií až po práce postavené na vědeckém základě. Pandemii takového rozsahu jsme v České republice nezažili. Řada odborníků a politiků musela řešit takovou situaci poprvé. Tato práce má seznámit čtenáře s historií koronavirů. Odborníci využívali historii viru SARS-CoV-1, pro výzkum a vývoj vakcín.

V práci je zmíněno, kde a jakým možným zkřížením tento vir vznikl. Toto téma bylo velmi diskutované na začátku pandemie v roce 2020. Značná část odborné komunity se domnívala, že virus byl vytvořen laboratorně. Na straně druhé měl řadu zastánců názor preferující jeho přírodní původ. Vše erudovaně a vědeckými metodami podloženo.

Pro lepší orientaci ve vybraných zemích EU, jsou v teoretické části práce jednotlivé státy představeny a důležité informace pro konečnou komparaci vysvětleny.

Hlavním cílem bakalářské práce je metodou dotazováním zjistit laický, odborný a politický rozměr Covidu-19 a kriticky jej zhodnotit. Dalším cílem je odhalit, která ze čtyř zemí vydávala opatření s předstihem, jak vybraná opatření probíhala a navrhnout opatření, které mohly využít vybrané země.

Pro zjištění potřebných dat a zpracování bakalářské práce byly užity metody literární rešerše, metoda syntézy, metoda popisu, metoda dotazování a metoda komparace.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LITERÁRNÍ REŠERŠE

Soupis vybraných literárních zdrojů, které budou přínosné ke zpracování bakalářské práce.

Literární zdroje

HONZÁK, Radkin et al. Doba koronavirová

Kniha byla napsána v prvním roce pandemie. Autoři jsou z odborných i laických řad a popisují vlastní pohled na nově vzniklou pandemii. V bakalářské práci je nejvíce využívána část Martiny Leierové, která popisuje situaci pandemii v Itálii, ve které v průběhu vypuknutí nemoci žila se svou rodinou (Honzák et al., 2020).

STRUNECKÁ, Anna a Jiří PATOČKA. Doba jedová a covidová

Doba jedová a covidová je odborná kniha, kterou napsala profesorka Anna Strunecká dohromady s profesorem Jiřím Patočkou. Paní profesorka Strunecká je odbornicí na imunologii a zdravou výživu. Pan profesor Patočka je odborníkem na toxikologii. V knize, včetně obecného přehledu toxikologie, virů a zdravého životního stylu, zmínili autoři vliv a dopad Covidu-19 na lidský organizmus. V kapitole „Doba Covidová“ jsou přehledné podkapitoly, zaměřující se například na roušky a respirátory, vakcinaci a celkově koronaviry. Autoři vše podložili odbornými výzkumy (Strunecká a Patočka, 2021).

ŘEHÁK, David et al. Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb

Tato odborná monografie se zabývá problematikou ochrany obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb. Kniha byla napsána v roce 2015 odborníky z oboru ochrana obyvatelstva. V bakalářské práci je využita především pro vysvětlení definicí (Řehák et al, 2015).

Internetové zdroje

World Health Organization

Světová zdravotní organizace je organizace spojených národů, jejíž hlavním úkolem je identifikovat a likvidovat nemoci. Organizace v boji proti pandemii vypracovala dezinformace v léčbě a přenosu Covidu-19. Zároveň vytvářela přehled nakažených ve všech zemích a informovala lidi o průběhu pandemie a viru (WHO).

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Ústav zdravotnických informací a statistiky je organizační složkou státu, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví. Tento ústav zpracovává informace o zdravotním stavu občanů. Na svém webu poskytuje příslušné dokumenty, pokyny a informace v souvislosti s Covid-19 (ÚZIS).

2 ZÁKLADNÍ VYBRANÉ POJMY V OBLASTI OCHRANA OBYVATELSTVA

Bezpečnost definujeme jako stav, kdy systém je schopen odolat vnějším či vnitřním hrozbám a při plnění jeho funkcí za stanovených podmínek být ve stavu, kdy riziko ohrožení života a zdraví lidí, životního prostředí a poškození majetku je omezeno na přijatelnou úroveň.

Bezpečnostní strategie je vládní dokument vytvořený ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky, Parlamentem ČR a bezpečnostní komunitou ČR zahrnující zástupce státní i nestátní sféry. Byl sepsán v roce 2015 za účelem zajištění bezpečnosti obyvatel a obrany svrchovanosti a územní celistvosti země. Bezpečnostní strategie ČR představuje základní hodnoty, zájmy, přístupy, ambice a nástroje ČR při zajišťování své bezpečnosti. Bezpečnostní strategie je základním dokumentem bezpečnostní politiky (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2015).

Bezpečnostní hrozby mají různou podobu. Mezi hlavní bezpečnostní hrozby patří terorismus, kybernetické útoky, mezinárodní migrace, přírodní pohromy nebo pandemie globálního rozsahu. Koncem roku 2019 začala dominovat ve velkém rozsahu pandemie koronaviru SARS-CoV-2, kvůli které vznikají další hrozby v různých oblastech. Dělíme je na naturogenní, antropogenní a kosmické. (Řehák et al., 2015).

Aktuální naturogenní hrozby jsou přírodního charakteru. Členíme je na:

- Biotické.
- Abiotické, které dělíme na klimatologické hrozby a geologické hrozby.

Aktuální antropogenní hrozby vznikají lidskou činností. Dělíme je na:

- Technologické hrozby.
- Sociogenní hrozby, které můžeme dělit na interní a externí.
- Ekonomické

Analýza hrozeb pro ČR je dokument zpracovaný na základě požadavku koncepce ochrany obyvatelstva. Zahrnuje popis analýzy a její výsledky. V dokumentu jsou zmíněny typy nebezpečí a jejich rizika. Dle využití analýzy jsou vyhodnoceny hrozby s nepřijatelným rizikem.

Bezpečnostní politika usiluje o včasnou detekci hrozeb, jejich kvalitní analýzu a přijímání aktivních opatření k zajištění bezpečnosti, obrany a ochrany občanů a státu. Bezpečnostní zájmy ČR je často nezbytné chránit i daleko za hranicemi společenství států. Bezpečnostní politika ČR se řídí nejen specifickými zájmy, ale také solidaritou se spojenci v NATO a EU (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2015).

Bezpečnostní systém státu je tvořen příslušnými prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, právníky a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti státu. Dělíme jej na centrální úroveň¹ a územní prvky bezpečnostního systému² (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2015).

Mimořádná událost

Mimořádnou událostí rozumíme škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Krizová situace je nepříznivá událost, při které je nezbytné vyhlásit jeden ze čtyř krizových stavů.

- Stav nebezpečí,
- nouzový stav,
- stav ohrožení státu,
- válečný stav.

Integrovaný záchranný systém

Pojmem integrovaný záchranný systém (IZS) se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Základním právním předpisem je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. (Česko, 2022)

Ministerstvo zdravotnictví ČR je ústředním orgánem státní správy na úseku zdravotní péče a ochrany veřejného zdraví a bylo založeno 1988. Ministerstvo zdravotnictví je zřizovatelem organizační složky státu ÚZIS³. Podle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních

---

¹ Centrální úroveň: prezident republiky, Parlament ČR, vláda, Bezpečnostní rada státu a její pracovní orgány, ústřední správní úřady.

² Územní prvky bezpečnostního systému jsou reprezentovány samosprávnými orgány řešícími problematiku vztahovanou k bezpečnostnímu systému v přenesené působnosti.

³ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

službách a podmínkách jejich poskytování, je ÚZIS ČR správcem Národního zdravotnického informačního systému (ÚZIS).

Traumatologický plán slouží k zabezpečení vlastního fungování společnosti při krizových situacích a k zajištění úkolů vyplývajících z krizového plánu. Pojednává o důležitých instrukcích pro poskytnutí rychlé první pomoci zraněnému. Součástí tohoto dokumentu jsou kontakty na zdravotnická zařízení, popis umístění lékárníček a jejich obsahu a kontakty na zaměstnance (Anonym a, © 2022).

Epidemie

„Zvýšený výskyt infekčního onemocnění, které je omezeno na jednu oblast během jednoho časového úseku. Onemocnění se jako epidemie označuje tehdy, má-li infekční onemocnění vyšší výskyt neboli výrazně převyšuje výskyt než se předpokládalo.“ (Pandemie, ©2022)

Pandemie

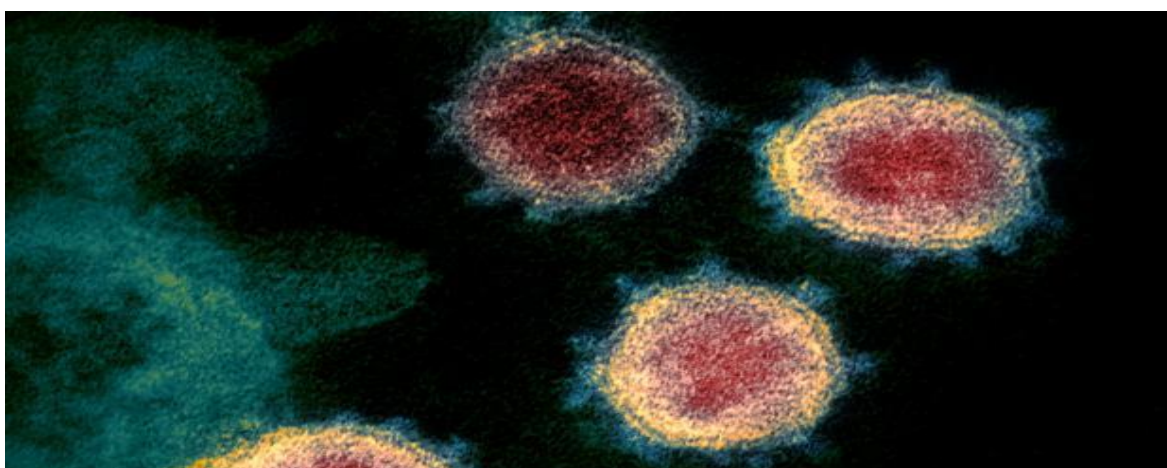
Jedná se o epidemii velkého rozsahu, která se šíří u lidí napříč státy i kontinentům. Pandemie potřebuje pro svůj vznik nový kmen infekční choroby. V historii bylo několik pandemií, např. virus HIV, morová epidemie, epidemie cholery nebo španělská chřipka (Pandemie, ©2022).

Ve vztahu k dané problematice by bylo možné uvést řadu dalších četných pojmů. Výše uvedené považuji pro potřeby práce za dostačující.

3 HISTORIE A GENEZE KORONAVIRU SARS-COV-2

„Označení koronavirus se používá pro jakýkoli virus, který patří do čeledi Coronaviridae. Jde o souhrnné označení pro dvě podčeledi virů, které způsobují onemocnění u zvířat a lidí, a to s různým stupněm závažnosti“ (Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR).

Název koronaviry navrhli a začali používat až v roce 1968 podle snímků z elektronového mikroskopu. Koronaviry měly kolem sebe strukturu připomínající koronu okolo slunce. Tu vytvářejí desítky spiků⁴. Průměrný SARS-CoV-2 (dále jen "Covid-19") jich má 74. Těžký průběh onemocnění u lidí vyvolaly teprve dva typy koronavirů v 21. století a to onemocnění SARS a MERS (Strunecká a Patočka, 2021).

Obrázek 1 Koronavir pod mikroskopem (irozhlas, 2020)

Koronaviry jsou RNA viry, které jsou běžnými původci tzv. nemoci z nachlazení, zánětů horních cest dýchacích, ale také vážných onemocnění jako je SARS, MERS nebo onemocnění COVID-19. Infekce se šíří především kapénkově, ale může se šířit přímým kontaktem s nemocným a nepřímo s infikovanými předměty. Mezi příznaky onemocnění patří sekrece z nosu, bolest hlavy, kašel, bolest v krku, horečka a obvykle trvá pouze několik dní. (1. Lékařská fakulta a univerzita Karlova, 2020).

První případy nově objeveného koronaviru SARS-CoV-2 byly hlášeny na konci prosince 2019. Velká část původních případů na konci prosince 2019 a začátkem ledna 2020 měla přímou vazbu s velkoobchodním trhem s mořskými plody Huanan ve městě Wu-chan, kde mořské plody, divoký a domácí zvířata byly prodávány neodděleně. Mnoho původních pacientů byli buď majitelé stánků, zaměstnanci trhu, nebo pravidelní návštěvníci tohoto

⁴ Spiky jsou proteiny na povrchu. Ty se staly nejznámější a symbolickou strukturou pro podobu nebezpečného koronaviru. Česky se nazývá cimrmanovský bodec, avšak i v české lékařské terminologii se již používá pojem spikové proteiny.

trhu. Vzorke životního prostředí odebrané z tohoto trhu byly pozitivně testovány na Covid-19, což dále naznačuje, že trh ve městě Wu-chan byl zdrojem této epidemie nebo hrál roli v počátečním zesílení ohniska. Virus mohl být zavlečen ze zdroje živočišného původu na trhu nebo infikovaný člověk mohl virus uvádět na trh a mohl být poté v tržním prostředí. Trh byl uzavřen dne 1. ledna 2020 a následně vyčištěn a vydezinfikován. Nový virus vypadá velmi podobně těm, které se vyskytují u netopýrů, ale ještě podobnější je z genetického hlediska virům, které napadají hady (WHO b, ©2021).

3.1 Historie koronavirů

Viry, které způsobovaly respirační onemocnění savců a ptáků, znali virologové již od třicátých let dvacátého století.

3.1.1 Severe Acute Respiratory Syndrome

Severe Acute Respiratory Syndrome, neboli SARS se objevil v roce 2002, jehož původcem byl virus SARS-CoV, který pravděpodobně na člověka přeskočil z netopýra přes cibetku. Tímto virem bylo infikováno více než 8 000 osob z 29 různých zemí. V listopadu 2002 se stal první obětí této záhadné nemoci obchodník ve městě Foshan v jihočínské provincii Guangdong. Během dvou měsíců (1. 2. až 31. 3. 2003) bylo WHO hlášeno více než 1800 pacientů ze 17 zemí, včetně USA a Kanady (Plesník, 2003).

Virus SARS se přenášel vzduchem a mohl se šířit aerosolem slin a nepřímo prostřednictvím povrchů, kterých se dotkl člověk infikován virem. Byla to první závažná a snadno přenosná nová nemoc v 21. století a ukázala jasnou možnost šířit se po trasách mezinárodní letecké dopravy. Většina pacientů ztotožněných se SARS byli dříve zdraví dospělí ve věku 25–70 let. Několik podezřelých případů SARS bylo hlášeno i u dětí mladších 15 let. Úmrtí případů u osob s onemocněním a podezřelé případy SARS, se pohybuje kolem 3 %, tedy okolo 774 osob. (WHO a, ©2021)

Klíčovým diagnostickým ukazatelem byla horečka, kterou mělo 100 % nakažených, následovaná rychle progredujícími projevy respiračního selhávání. K nejčastějším projevům SARS patřila také mrazení, ztuhlost nebo obojí (73,2 %) a myalgie (60,9 %). Více než polovina pacientů uváděla kašel a bolesti hlavy. V postižených oblastech byla zavedena přísná epidemiologická opatření a v roce 2004 již nebyla hlášena žádná nákaza (Plesník, 2003).

3.1.2 The Middle East Respiratory Syndrome

The Middle East Respiratory Syndrome, ve zkratce MERS, je nový druh koronaviru, jehož výskyt vyvolal v roce 2012 velké obavy. Šířil se z Arabského poloostrova a způsoboval symptomy podobné nákaze virem SARS. Jako patogen viru MERS-CoV byl označen velbloud, který se rovněž infikoval od netopýra. Tento virus se šířil z člověka na člověka a vedl k rychlému selhání ledvin a celkově se vyznačoval vyšší úmrtností než SARS. Kvůli vysoké úmrtnosti se virus ve velké míře nerozšířil. V Saudské Arábii bylo evidováno 124 případů a 52 úmrtí. V ČR nebyl potvrzen žádný případ onemocnění MERS. (Strunecká a Patočka, 2021).

Seznámení s historií a genezí koronaviru SARS-CoV-2 považuji za důležité pro pochopení globálního rozšíření viru. Kapitola bude užitečná pro další zpracování práce.

4 POPIS VYBRANÝCH STÁTŮ EU

Česká republika, Slovensko, Itálie a Rakousko jsou demokratické země Evropské unie. Všechny tyto země mají spoustu společného a jednu věc snad nejvíce – pandemii Covid-19.

4.1 Česká republika

Česká republika je státem střední Evropy. Její rozloha je 78 866 km² a 10 538 275 obyvatel. Největší zastoupení věkové skupiny obyvatel v roce 2019 bylo 40 až 49 let. Následně 30 až 39 let, 60 až 69 let, 20 až 29 let, 70 až 79 let a zbytek věkových skupin je pod 5 % populace v ČR (Evropská komise, 2020)

Vláda

Česká republika je parlamentní republika. V čele státu stojí prezident republiky Miloš Zeman. Vláda ČR je vrcholný orgán výkonné moci. Její postavení vymezuje Ústava ČR. Předseda vlády, Petr Fiala, organizuje činnost vlády, řídí její schůze, vystupuje jejím jménem a vykonává další činnosti, které jsou mu svěřeny Ústavou nebo jinými zákony. Je nástupce bývalého předsedy vlády Andreje Babiše, kterého nahradil 28. listopadu 2021.

Pravomoci vlády ČR je při mimořádných situacích vyhlásit nouzový stav. Tento stav je možné vyhlásit na dobu 30 dnů a může být prodloužen po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny.

Ministerstvo zdravotnictví

Zdravotnictví v ČR financuje stát z povinných daní a pojištění. Také existují soukromé organizace, které pomáhají lidem a financují je pacienti ze svých financí nebo je zastávají dobrovolníci.

Hlavním řídicím orgánem zdravotnictví je ministerstvo zdravotnictví. V současnosti pozici ministra zastává Vlastimil Válek od roku 2022. Během roku 2020 až 2021 se na postu ministra zdravotnictví vystřídali čtyři kandidáti. Způsobila to koronavirová krize, při které ministři nezvládali chod ministerstva a zamezení šíření viru.

Ministerstvo zdravotnictví v době koronavirové krize vydávalo mimořádná opatření proti šíření Covid-19. Krom vytvoření telefonické informační linky 1221, která se zabývala jakýmkoliv dotazy občanů ohledně Covid-19, vytvořilo ministerstvo informační letáky a reklamy.

Obrázek 2 Kraje České republiky (Hanusková)

4.2 Slovensko

Slovenská republika má rozlohu 49 034 km² a 5 441 899 obyvatel. Největší počet obyvatel je ve věku 42 let (Statdat, 2022).

Vláda

Slovensko je parlamentní demokratická republika. Hlavou státu je od roku 2019 prezidentka Zuzana Čaputová. Předseda vlády je Eduard Heger, který je v mandátu od roku 2021 a nahradil při koronavirové krizi předsedu vlády Igora Matoviče.

Vláda Slovenské republiky je nejvyšším orgánem výkonné moci. Má 14 ministerstev. Stejně jako Česká vláda má slovenská vláda pravomoci vyhlásit nouzový stav. Tento stav se na Slovensku vyhláší na dobu 90 dní s možností prodloužení 40 dní a to opakovaně.

Ministerstvo zdravotnictví

Aktuálním ministrem zdravotnictví SR je od 1. dubna 2021 Vladimír Lengvarský.

Ministerstvo zdravotnictví zřizuje zdravotní péči občanů, veřejné zdravotní pojištění, vzdělávání zdravotnických pracovníků, cenovou politiku v oblasti cen výrobků, služeb a výkonů ve zdravotnictví a v oblasti cen nájmu nebytových prostor ve zdravotnických zařízeních.

Při nouzovém stavu mělo ministerstvo zdravotnictví pravomoci vydávat mimořádná opatření proti Covid-19 a financovalo celoplošné testování.

Obrázek 3 Kraje Slovenské republiky (Hess, 2018)

4.3 Rakousko

Rakouská republika má rozlohou 83 879 km². Na této ploše se nachází téměř 9 milionů obyvatel. Hlavním městem je Vídeň. Rakousko hraničí s Lichtenštejnskem, Švýcarskem, Itálií, Slovinskem, Maďarskem, Slovenskem, Českem a Německem.

Vláda

Rakousko je federativní parlamentní stát. Země se skládá z 9 spolkových zemí. Funkci spolkového kancléře od roku 2021 zastává Karl Nehammer a hlavou státu je prezident Alexander Van der Bellen. Výkonnou moc má regionální i federální vláda.

Mimořádná opatření proti Covid-19 vydává v Rakousku spolkové ministerstvo pro sociální věci, zdravotnictví, péči a ochranu (Anonym).

Spolkové ministerstvo pro sociální věci, zdravotnictví, péči a ochranu

Ministrem pro sociální věci, zdravotnictví, péči a ochranu je od března 2022 Ohannes Rauch. Koronavirovou krizi v ministerstvu 2020 až 2022 řešil jeho předchůdce Wolfgang Mückstein (CzechTrade, © 2022).

Rakouský zdravotní systém je díky vynikající lékařské péči jedním z nejlepších na světě. Díky vysokým investicím do zdravotnictví jsou místní zdravotnická zařízení vybavena vysoce moderními technologiemi (GESUNDHEIT, © 2022).

Obrázek 4 spolkové země Rakouska (Herman, 2021)

Itálie

Itálie je přímořský stát s necelými 60 miliony obyvateli na rozloze 301 230 km². Jedná se o stát s větším procentem starší populace.

Vláda

Itálie je parlamentní republika a člení se na 20 regionů. Hlavou italského státu je prezident Sergio Mattarella, Předseda vlády od roku 2021 je Mario Draghi, který nahradil předsedu vlády Giuseppe Conte.

Nouzový stav v Itálii vyhláší rada ministrů na návrh předsedy rady. Některá mimořádná opatření vydává guvernér ve svém regionu.

Ministerstvo zdravotnictví

Ministrem ministerstva zdravotnictví je Roberto Speranza.

Italské ministerstvo zdravotnictví se podílelo a stále podílí na vytváření mimořádných opatření a zvládnání Covid-19. Pandemie během první a druhé vlně způsobila úplný kolaps zdravotnictví. S nedostatkem zdravotního materiálu, technologií a hlavně personálu, systém nezvládal nápor nakažených v nemocnicích a lidé podléhali nemoci dřív, než by měli možnost na léčbu. V tomto případě nepomohl ani větší počet starší populace.

Obrázek 5 Členění Itálie na 20 regionů (Šubr)

5 DÍLČÍ ZÁVĚR TEORETICKÉ ČÁSTI

Vybrané země jsou si velmi podobné, co se vládního režimu týče. Všechny mají prezidenta, jako reprezentativní hlavu státu s téměř žádnými pravomocemi. Ty zásadní pravomoce mají předsedové vlády a parlament. Všechny státy mají své ministerstvo zdravotnictví, které vede ministr. I přesto, že je zdravotnictví vyvinuté ve všech uvedených zemích téměř stejně, chyběly především materiály a technika, pro zvládnání covidových pacientů.

Teoretická část nám pomůže v praktické části lépe pochopit vydávaná mimořádná opatření.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 POLITICKÝ, ODBORNÝ A LAICKÝ ROZMĚR COVIDU-19 V ČESKÉ REPUBLICCE

Jedním z cílů práce bylo zjistit společenský rozměr ve vazbě na zaváděná opatření Covid-19, různých profesních skupin, za období 2020 až 2021.

6.1 Úvod dotazníkového šetření

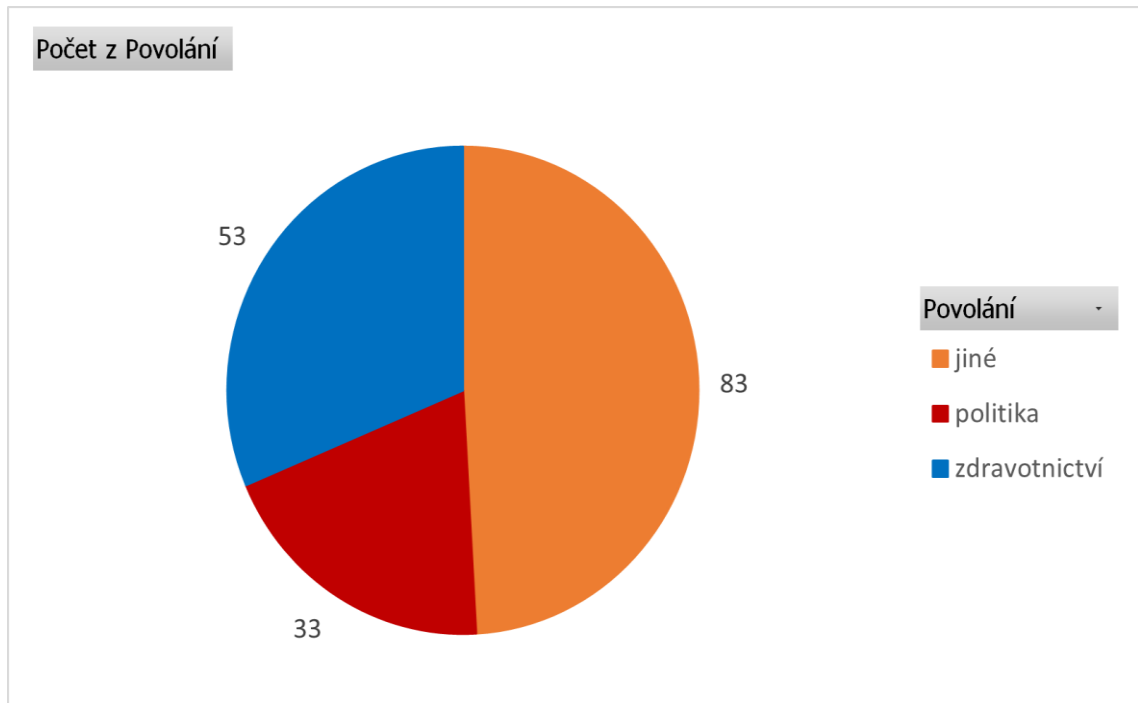
V rámci bakalářské práce, bylo zpracováno dotazníkové šetření na téma: Zaváděná opatření proti Covid-19 v ČR.

Dotazníkové šetření bylo zasíláno internetovou formou různým zdravotnickým zařízením, ministerstva ČR, městská zastupitelství, vysoké školy a sociální sítě. Celkově anonymně odpovědělo 169 respondentů v období od 21. února do 21. března 2022. Respondenti odpovídali na 8 uzavřených otázek. Celý dotazník je přiložen v příloze 1.

6.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

1. Mé povolání je v sektoru:

Na úvod dotazníkového řešení byla otázka na povolání respondenta, z důvodu zjištění, zda se na dotazníku podílejí více zdravotníci, politici nebo laická veřejnost. Graf 1 ukazuje poměr těchto tří skupin.

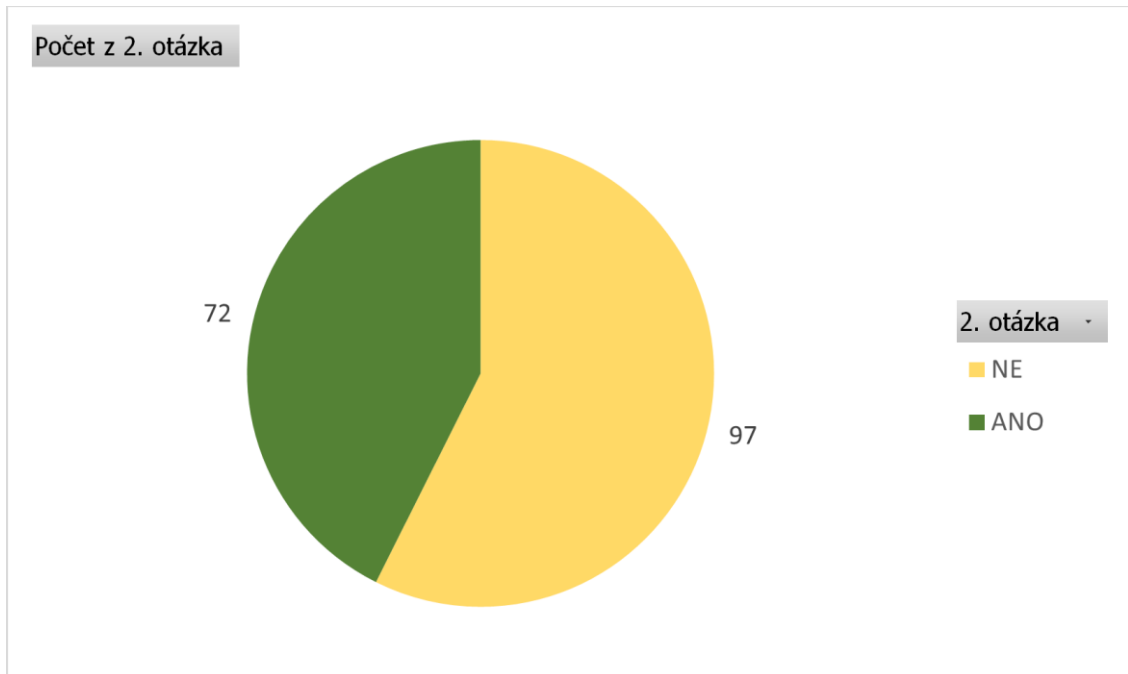

Graf 1 Povolání respondenta (autorka)

Dotazníkového šetření se zúčastnilo více osob s jiným zaměřením než odborným či politickým. Procentuálně se jiných profesí zúčastnilo 49,1 %, politiků 19,5 % a zdravotníků 31,4 %.

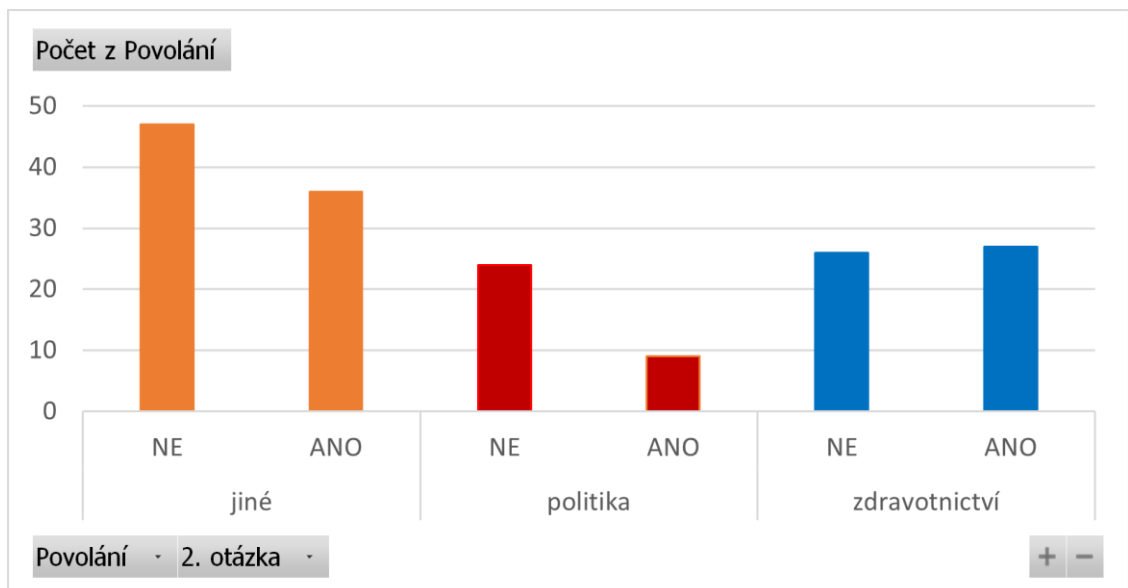
2. První nakažený v ČR byl 1.3. 2020. První zavedená opatření byla vydána 12. 3. Myslíte si, že byla vyhlášena včas?

Druhá otázka byla zaměřená na první zaváděné vládní opatření. První potvrzený nakažený v ČR byl 1. března 2020. Vláda nařídila nouzový stav 12. března. Respondenti se měli rozhodnout, zda byla či nebyla vyhlášena včas.

Graf 2 Výsledek druhé otázky (autorka)

Pro odpověď včasného zavedení se rozhodlo 97 osob. Nesouhlasilo 72 osob, které by nouzový stav vyhlásili dřív. V dalším grafu jsou znázorněny přesné počty respondentů, daných profesních sektorech.

Graf 3 Konkrétní výsledky druhé otázky (autorka)

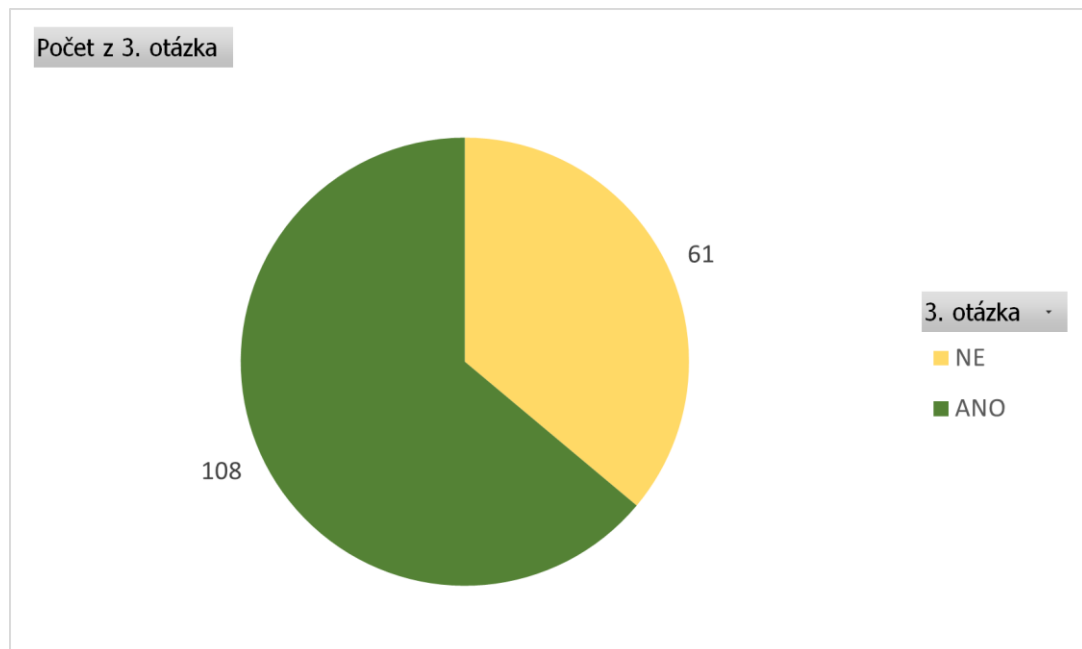
Graf 3 poukazuje na přesnější statistiku odpovědí. Z grafu můžeme konstatovat, že většina politiků se shodují při odpovědi „NE“. Z politického spektra, měl být nouzový stav zaveden dřív než 12. března.

Respondenti ze zdravotnictví se téměř neshodují. Zde vidíme rozdílné názory ve vyváženém stavu.⁵ Osoby v jiném profesním zaměření se více shodovali s politiky a myslí si, že měl být nouzový stav vyhlášen dříve. To stejné pozorujeme i u laické veřejnosti. Výsledky se téměř rovnají.

Z celkového hlediska otázky, zda byl nouzový stav vyhlášen včas, můžeme jednat o problematice pozdního vyhlášení. Vláda měla jednat s předikcí a vyhlásit nouzový stav poměrně dříve.

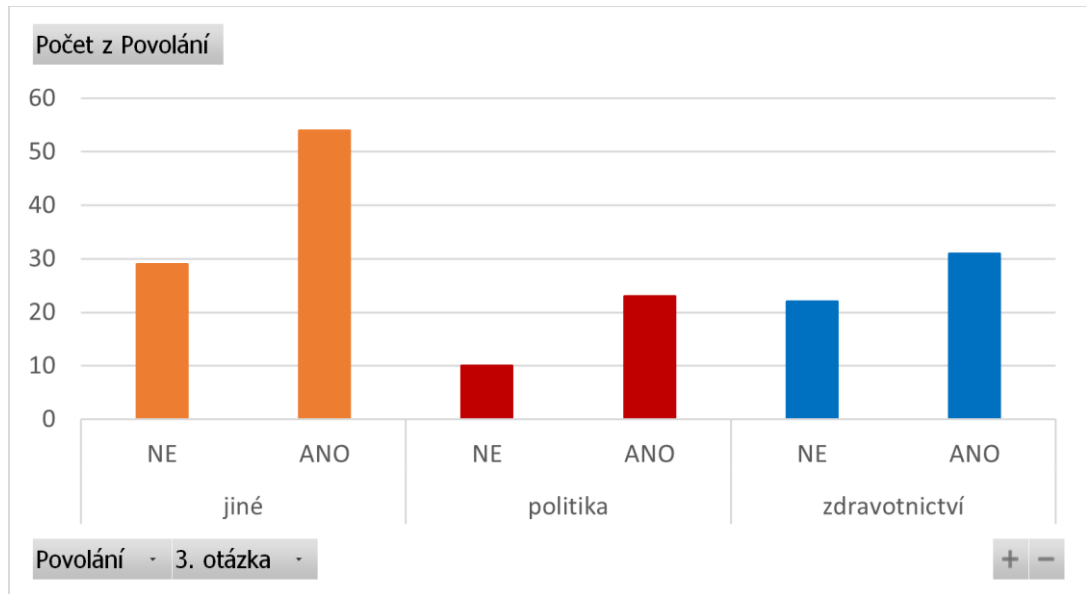
3. Měla vláda nařídit více preventivních opatření, před prvním nakaženým v ČR (1. března 2020)?

Třetí otázka byla zaměřená na prvotním vládním opatření, před prvním nakaženým v ČR. Otázka byla zodpovězena v poměru 108:61 pro dřívější zavedení preventivních opatření.

Graf 4 Výsledek třetí otázky (autorka)

⁵ Během pandemie se odborníci neshodovali ani o nebezpečnosti viru, někteří také vyvraceli původ viru a snažili se poukázat na fakt, že byl vir uměle vytvořen.

Graf 5 Konkrétní výsledky třetí otázky (autorka)

V grafu 5 můžeme pozorovat převažující odpovědi „ANO“ u všech kategorií. V politickém sektoru jsou výsledky 23:10. Laická veřejnost odpověděla v poměru 54:29 a zdravotníci 31:22.

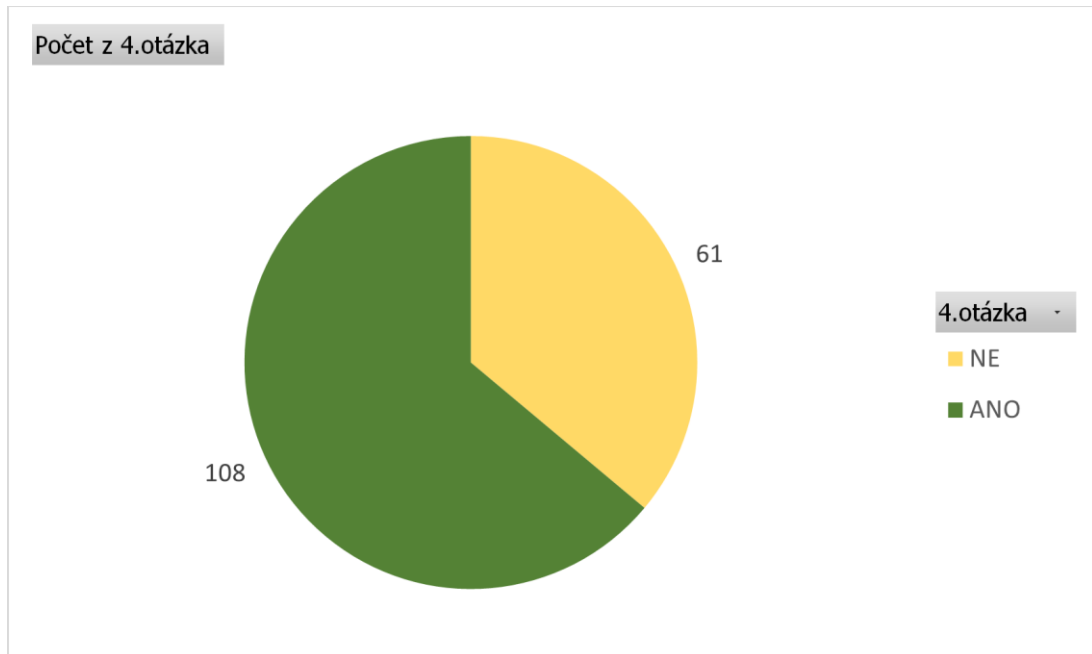
Můžeme se domnívat, že vláda měla zavést povinnou ochranu dýchacích cest, zakázat společenské akce s větším počtem osob, a mnoho dalších, ještě před prvním nakaženým v ČR. Vedlo by to k pomalejšímu nárůstu nakažených a možná by to pouze problémy oddálilo. V tomto případě můžeme pouze spekulovat o možných výsledcích nakažených, nemocných a zesnulých.

4. Chrání roušky proti šíření Covid-19?

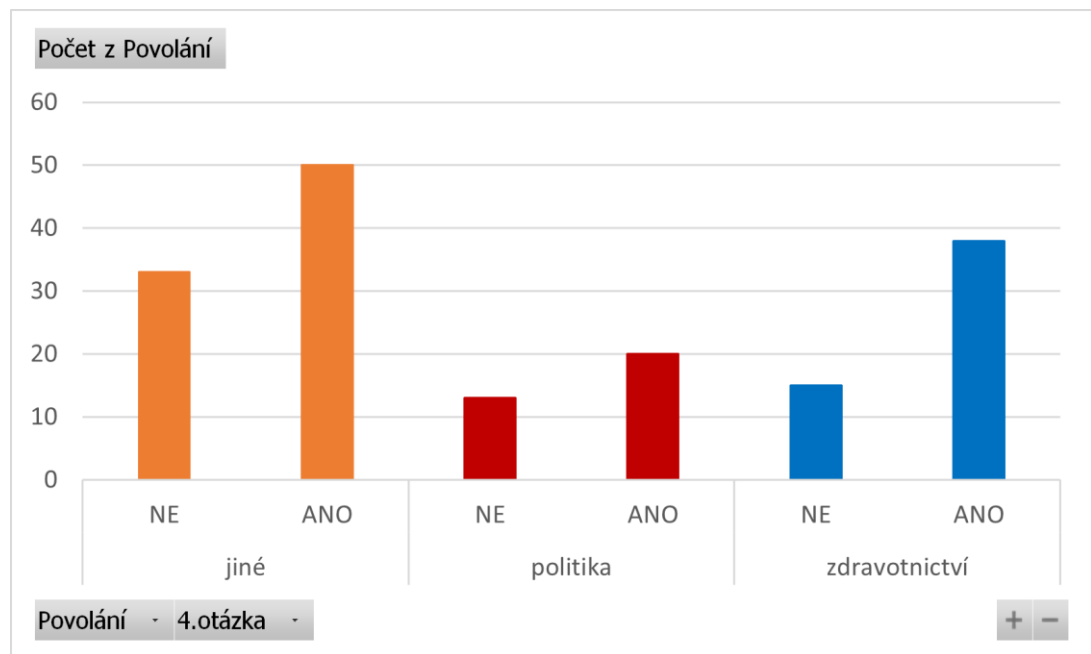
Čtvrtá otázka se zajímala o prevenci nakažení prostřednictvím ochrany dýchacích cest.

Roušky a respirátory představují jakýsi symbol této pandemie. Zabraňují přenosu aerosolu a taktéž jejich přijímáním. Kvůli jejich nedostatkům si lidé pomáhali alespoň šátky nebo podomácku ušitých roušek z bavlny. Byla to provizorní ochrana, která nebyla stoprocentní, ale bránila největšímu množství šíření.

Na grafu 6 máme celkové počty odpovědí všech dotazovaných. Odpovědi „ANO, chrání osobu před infekcí“, je značně více, než odpovědi „NE“.

Graf 6 Výsledek čtvrté otázky (autorka)

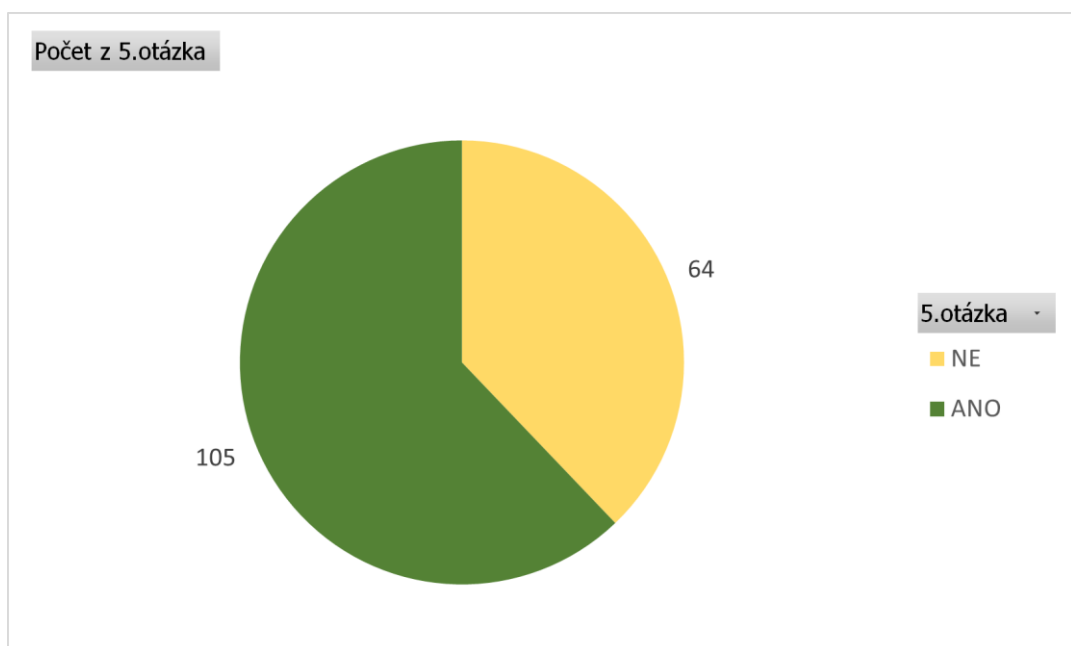
Graf 7 Konkrétní výsledky čtvrté otázky (autorka)

Ve všech skupinách se většina respondentů shoduje o ochranné účinnosti krytí nosu a úst před koronavirem.

Roušky a respirátory by mohly být do budoucna preventivní ochrannou při chřipkové epidemii a jiných respiračních nemocí.⁶

5. Je očkování klíč k návratu do "normálu"?

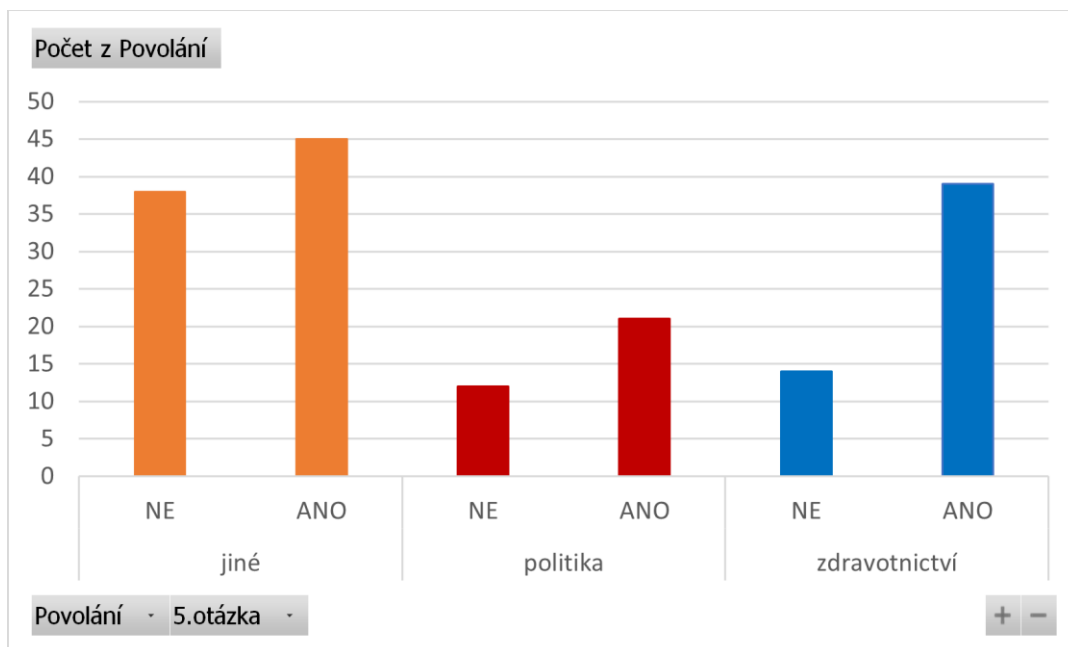
Pátá otázka je zaměřená na očkování proti Covid-19. Vakcíny proti Covid-19 bylo vyvinuto 5. Vakcína Pfizer, Johnson & Johnson, Moderna, Novavax a AstraZeneca, která byla kvůli vedlejším negativním účinkům stáhnuta z prodeje. Výsledek otázky odpovídajícími respondenty, jestli je očkování klíč k návratu do života bez Covid-19, je převážně „ANO“.

Graf 8 Výsledek páté otázky (autorka)

⁶ Nárůst používání obličejových masek od roku 2020 s sebou nese i obrovskou ekologickou stopu. Studie odhalily, že lidé na světě kvůli pandemii Covid-19 použijí za jeden měsíc až 129 miliard roušek a respirátorů. Nesprávné třídění může vést k většímu počtu odpadu v mořích, která se rozkládá i několik desítek let. Více dostupné z https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/koronavirus-rouscky-odpad-oblicejove-masky-zivotni-prostredi_2103151703_vtk [cit. 2022-03-20]

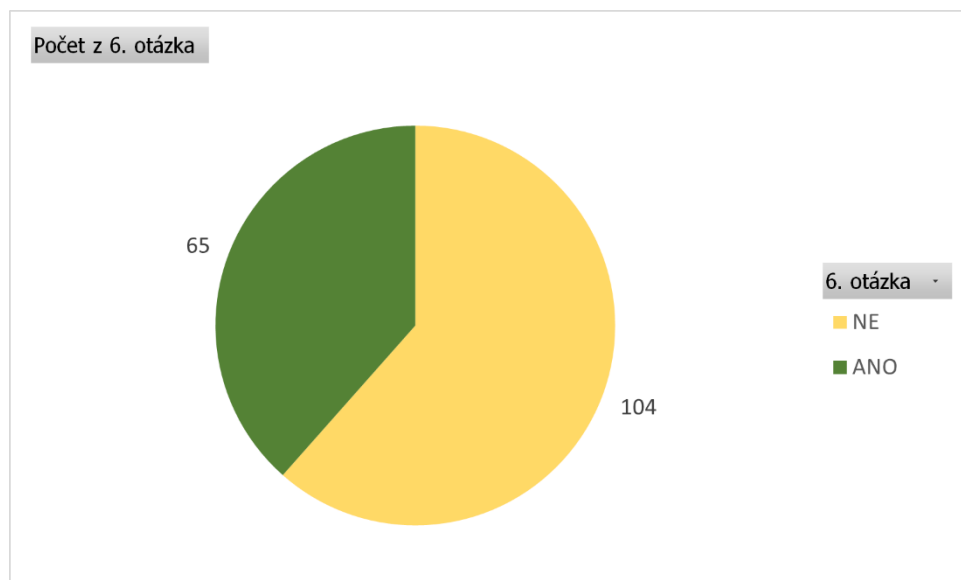
Graf 9 Konkrétní výsledky páté otázky (autorka)

Graf 9 vyjadřuje konkrétní odpovědi otázky č. 5. V sektoru povolání „jiné“ odpovědělo v poměru 45:38 pro „ANO“. V sektoru politika v poměru 21:12 pro „ANO“ a v sektoru zdravotnictví 39:14 pro „ANO“. Kvůli médiím a sociálním sítím, byla spousta konspiračních teorií o vakcinaci. Z toho důvodu spousta lidí o účinnosti vakcinace může polemizovat. K důvěře očkování nepomáhá ani fakt, že po roce očkování zjišťujeme neúplnou účinnost vakcinační látky. Bez pochyby pomáhá proti těžkému průběhu a smrti, avšak nezabraňuje onemocnění a neschopnosti normálního fungování organismu.⁷

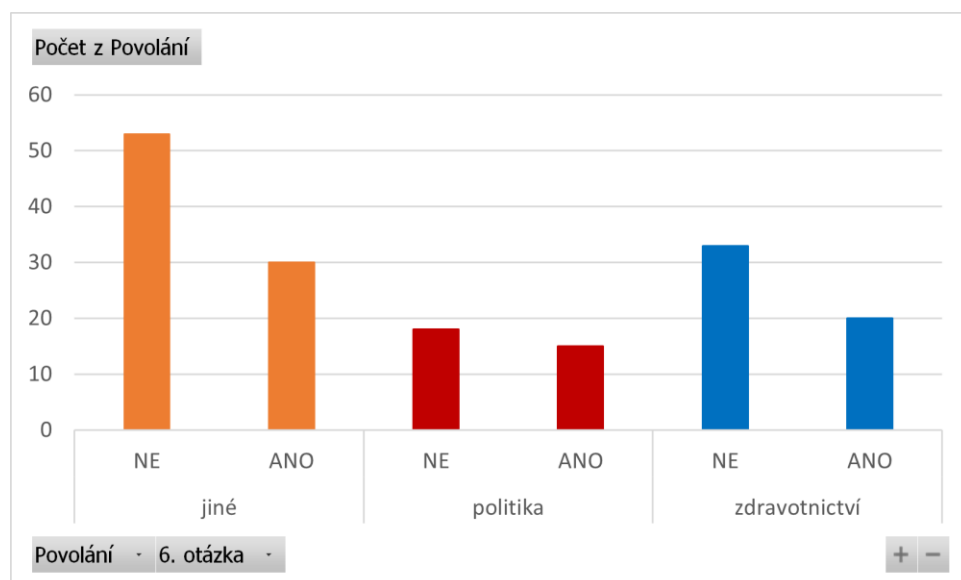
6. Přišla Vám mimořádná opatření vlády v roce 2020 až 2021 přehledná a srozumitelná?

V roce 2020 až 2021 se vláda potýkala s pandemií zcela poprvé a její zvládnání bylo pro krizový štáb nové a nepřipravené. Z odpovědí vyplývá chaotické vydávání vládních opatření, které občané vnímali nesrozumitelně a nepřehledně.

⁷ Z vlastní zkušenosti: Otec (67 let) 2x očkováný vakcínou Pfizerem a babička (88 let) očkováná 2x vakcínou AstraZeneca. Infikovali se koronavirem. Oba měli lehký průběh nemoci. Babička měla zvýšenou teplotu, lehce malátnost. Otec lehký kašel a rýmu. Praktik jim pro ohroženou věkovou skupinu, preventivně nasadil antibiotika. Já osobně (22 let) očkováná 2x vakcínou Pfizer. Infikovala jsem se koronavirem se symptomy: silný kašel, bolest hlavy a kloubů, celková slabost, bolest v krku a teplota 38°C. Poukazují tím na nevypočítavost koronaviru v závislosti na vakcinaci. Můžeme polemizovat, že díky očkování otec s babičkou měli lehký průběh a neskončili v nemocnici. Také se můžeme ptát, proč já osobně, zdravý a mladý člověk, měl horší průběh, než starší osoby s civilizačními nemocemi prodělali nemoc s velmi lehkým průběhem.

Graf 10 Výsledek šesté otázky (autorka)

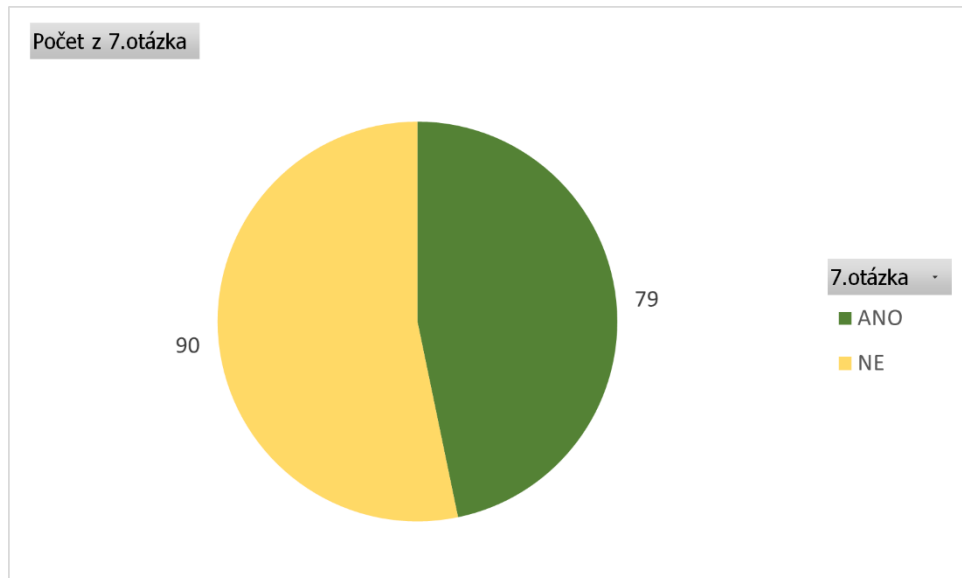
Graf 11 Konkrétní výsledky šesté otázky (autorka)

Nejvíce nepřehledné a nesrozumitelné bylo pro občany zdravotníky a laickou veřejnost.

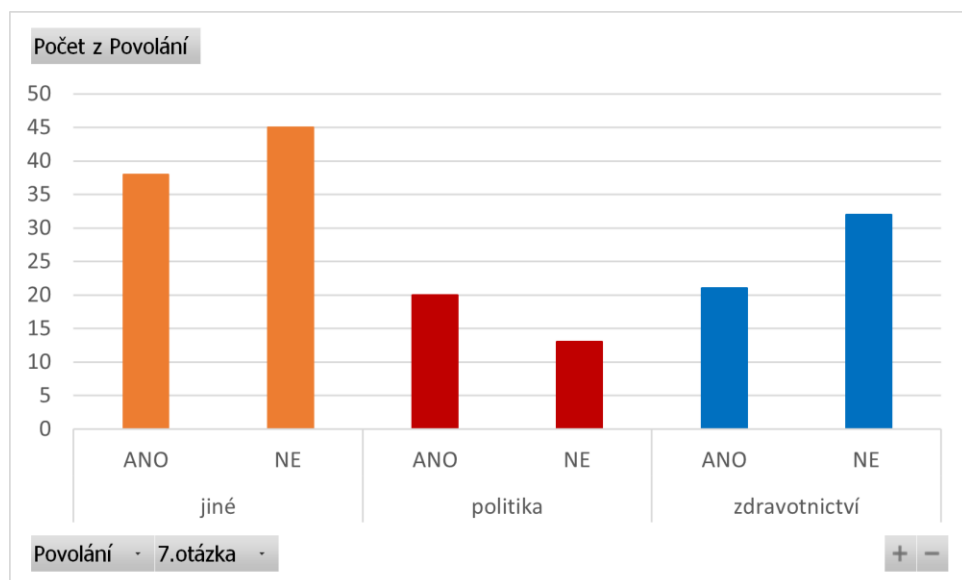
7. Domníváte se, že jsme jako ČR, co se opatření proti Covid-19 týká, jedni z nejlepších v EU?

Česká republika se do roku 2022 chlubila nejlepšími výsledky v Covid-19 – nejméně nakažených, nemocných a zesnulých v souvislosti s onemocněním Covid-19 v Evropě

a EU. Komparaci s vybranými státy si probereme v další kapitole praktické části. V grafu 12 vidíme nerovnováhu v odpovědích. O pouhých 11 odpovědích převažuje nesouhlas otázky.

Graf 12 Výsledek sedmé otázky (autorka)

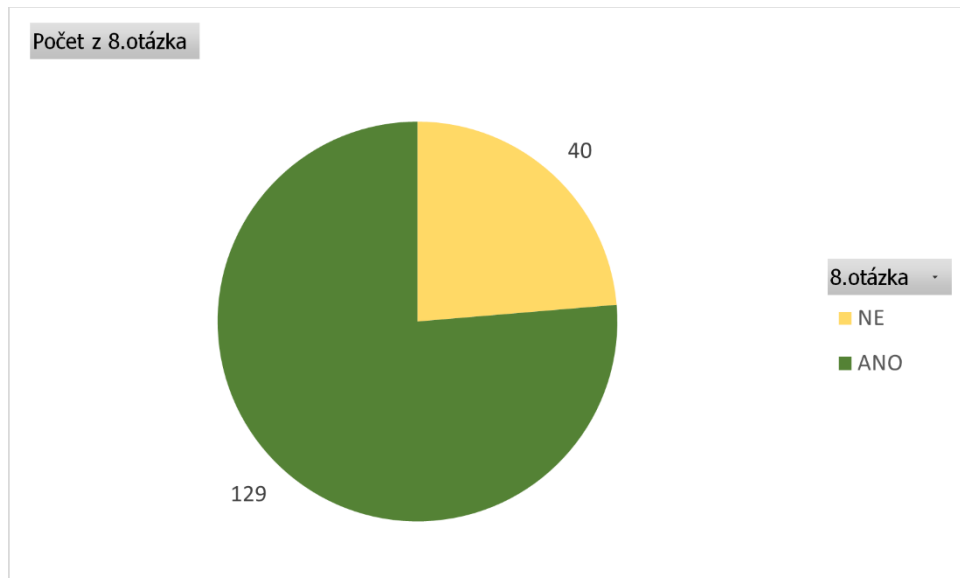

Graf 13 Konkrétní výsledky sedmé otázky (autorka)

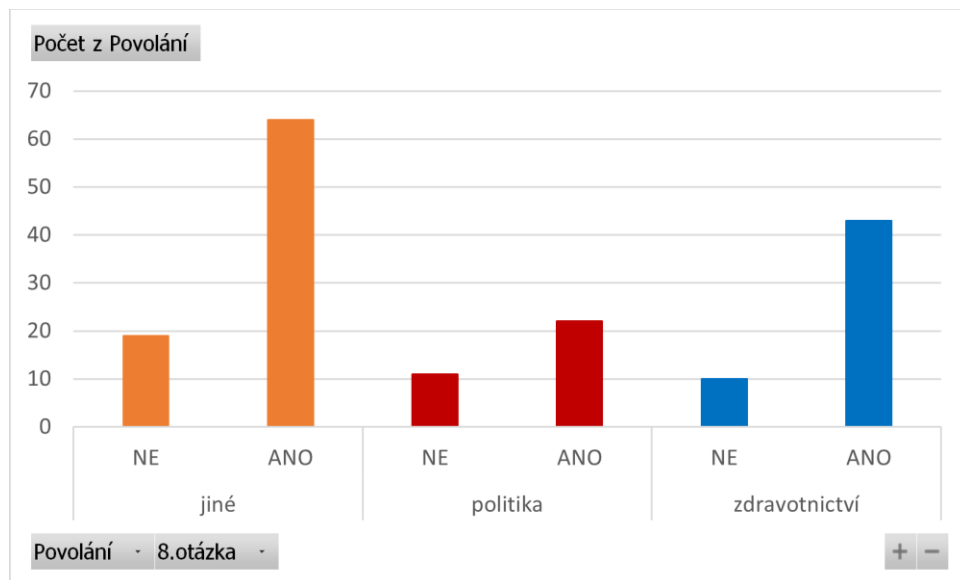
Jediní respondenti z oblasti politiky si myslí, že ČR v zavádění opatření proti Covid-19 a byla jedna z nejlepších v EU.

8. Přišla Vám nějaká vládní opatření zbytečná?

Povinné roušky, uzavření škol a restaurací, omezení sportovních aktivit a společenských akcí byla opatření, která měla zabránit šíření Covid-19. Dávala smysl a dala se logicky odůvodnit. Vláda vydala i opatření, které se nedali nějakým způsobem vysvětlit⁸.

Graf 14 Výsledek osmé otázky (autorka)

Graf 15 Konkrétní výsledky osmé otázky (autorka)

U poslední otázky, je více než jasné, že lidé si nedokázali vysvětlit význam vydaných opatření, která byla zbytečná a vytvářela akorát paniku a stres ve společnosti.

⁸ Např. povinnost nosit respirátory ve vnějším prostředí, zákaz zpívání na veřejnosti a ve školách (kde děti musely mít povinně roušku), zrušila biatlon ale hokej a fotbal byl povolený (kam bezesporu chodí mnohem více lidí), zákaz neočkovaným do společnosti (i přes zkušenost, že očkovaní mohou infekci přenášet) a mnoho dalších.

6.3 Závěr dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření mělo za cíl prověřit odborný, politický a laický rozměr v zaváděných opatření proti Covid-19. Dotazník měl 8 otázek s uzavřenými odpověďmi. Dotazníku se zúčastnilo 169 respondentů, z toho 33 politiků, 53 zdravotníků a 83 osob jiné profese.

Kvůli dlouho trvající pandemii, která i přes povinnou ochranu dýchacích cest neměla konce, spousta lidí začala pochybovat o účinnosti obličejových masek a jiných prevencí před šíření nemoci.

Viry se rozmnožují kapénkou, proto je důležité dbát na desinfekci prostorů, ochranu rukou a očí a to vše kolektivně.

Vláda měla více a lépe vypracovat vydaná mimořádná opatření a chaoticky jej často neměnit. Veřejnost měla být informována o vydání srozumitelněji a například prostřednictvím letáků nebo sms zprávou.

7 KOMPARACE VÝVOJE ZAVÁDĚNÝCH OPATŘENÍ VE VYBRANÝCH STÁTŮ

Na tento nový typ koronaviru, vědci přišli až 7. ledna 2020. V lednu 2020 oznámilo thajské ministerstvo zdravotnictví první potvrzený případ nakaženého člověka mimo Čínu. V Evropě se nový koronavirus objevil v pátek 24. ledna 2020, kdy první případy nákazy oznámila Francie. Ke dni 21. 2. 2020 oznámilo vyskytující se nemoc dalších 30 zemí, avšak ve většině zemí minimální počet nakažených lidí (Seznam zprávy, 2020).

Covid-19 se vyskytuje na všech kontinentech kromě Antarktidy. Dne 11. 3. 2020 byl koronavirus generálním ředitelem WHO Dr. Tedros Adhanom Ghebreyesus, oficiálně prohlášen za pandemii (WHO b, 2020).

7.1 Česká republika

V průběhu ledna 2020 pandemie Česko nezasáhla, přesto však byla učiněna první preventivní opatření, zejména zpřísněné kontroly cestujících přilétajících na Letiště Václava Havla v Praze. Od 3. února se rušili lety z Číny. Pandemie koronaviru v Česku začala prvním pozitivním člověkem na jejím územím 1. března.

7.1.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu

Vzhledem k šíření onemocnění Covid-19 na území České republiky, kde od 1. března 2020 do 11. března 2020 bylo nakaženo 95 osob, vláda vyhlásila dne 12. března 2020 nouzový stav, aby mohla být oprávněna vydávat mimořádná opatření k zamezení šíření viru. (Vláda České republiky a, 2020).

Prodloužení krizového stavu ze dne 7. dubna byl prodloužen do 30. dubna (Vláda České republiky b, 2020).

Dvacátého osmého dubna bylo nakažených 2 639 osob a tento stav se pomalu zhoršoval, proto Poslanecká sněmovna rozhodla o dalším prodloužení nouzového stavu a to do 17. května, šlo ale o poslední prodloužení a uplynutím tohoto dne skončil (Vláda České republiky c, 2020).

Třicátého září 2020 vláda schválila vyhlášení nouzového stavu od 5. října 2020 na 30 dní, kvůli další vlně Covid-19. Cílem bylo hladké zavedení nových opatření, které měly omezit především hromadné akce (Vláda České republiky d, 2020)

Se souhlasem Poslanecké sněmovny ČR, následně vláda schválila prodloužení nouzového stavu celkem pětkrát a to do 14. února 2021 (Vláda České republiky a, 2021)

Další prodloužení Sněmovna nepodpořila. Na základě žádosti hejtmanů a primátora hl. města Prahy, byl vládou 14. února 2021 po šesté vyhlášen nový nouzový stav do 28. února. Poslanecká sněmovna 18. února rozhodla o zrušení nouzového stavu, díky zavedení pandemického zákona. Poslanecká sněmovna 26. února přijala usnesení, podle kterého je v souvislosti s šířením mutací koronaviru, vláda oprávněna vyhlásit nový nouzový stav. Na základě toho vláda od 27. února vyhlásila další nouzový stav, který měl platit do 28. března, ale po souhlasu Poslanecké sněmovny uděleného v pátek 26. března vláda rozhodla o jeho prodloužení do 11. dubna. Dále již nouzový stav prodloužen nebyl a uplynutím tohoto dne skončil.

7.1.2 Ochranná opatření dýchacích cest

Roušky se staly symbolem prevence a ochrany před Covid-19. Rozdílné pohledy na účinnost či neúčinnost roušek jsou důvodem k několika demonstracím a fyzickému násilí. Při dlouhodobém a pravidelném nošení roušek či respirátorů byly u dospělých osob a hlavně u dětí školou povinných, zaznamenány tyto symptomy: bolesti hlavy, potíže se soustředěním, dráždivost, celková nevolnost, narušení učít se, únava a poté v menší míře nechut' k pohybu, zkrácení dechu, nebo naopak zrychlené dýchání, tíži na hrudi, slabost a krátkodobé poruchy vědomí (Strunecká a Patočka, 2021).

Dalším velmi podstatným problémem byl nedostatek ochranných prostředků ve státě. Už od konce ledna 2020, řešila některá města zásobu roušek a respirátorů v lékárnách a dalších prodejnách.

Usnesení vlády ČR ze dne 18. března 2020 o přijetí krizového opatření, bylo první opatření v návaznosti s ochranou dýchacích cest. Opatření bylo s účinností od 19. března 2020, povinné po celou dobu nouzového stavu pro všechny osoby, které se pohybovaly mimo místo bydliště. Bylo nutné si opatřit ochranné prostředky, jako je respirátor, rouška, ústenka, šátek, šál nebo jiné prostředky, které by bránily šíření kapének. Výjimka byla pro osoby, které jely sami v autě nebo trávily čas v přírodě. (Vláda České republiky e, 2020)

Usnesením vlády ČR ze dne 30. března 2020 se prodloužilo povinné nošení ochranných prostředků dýchacích cest. Tentokrát s výjimkou dětí do dvou let věku a opět s výjimkou řidičů motorových vozidel, jsou-li sami v uzavřeném vozidle. Opatření ve stejném znění,

až na pár přidáných výjimek, se prodlužovalo celkem čtyřikrát do 4. května 2020 (Vláda České republiky f, 2020)

Dne 18. května 2020 bylo vládou vydáno mimořádné opatření o zákazu pohybu a pobytu na všech místech mimo bydliště bez ochranných prostředků dýchacích cest s nově přidáným výjimkami: dětí a pedagogů v mateřské škole. Dále dětí, žáků, studentů, účastníků jakéhokoliv typu vzdělávání a zkoušek, pokud bude zachován rozestup 1,5 metru a pokud bude v místnosti maximálně 15 osob. Také s výjimkou osob při provádění autorského díla a (např. divadelního, tanečního nebo hudebního představení), moderátorům, redaktorům a obdobných osob vystupujících v rozhlasových, televizních a dalších pořadech (Ministerstvo zdravotnictví a, 2020).

Usnesení vlády se prodloužilo 25. května 2020, 8. června a naposledy 15. června 2020 na dobu jednoho měsíce (Ministerstvo zdravotnictví b, 2020).

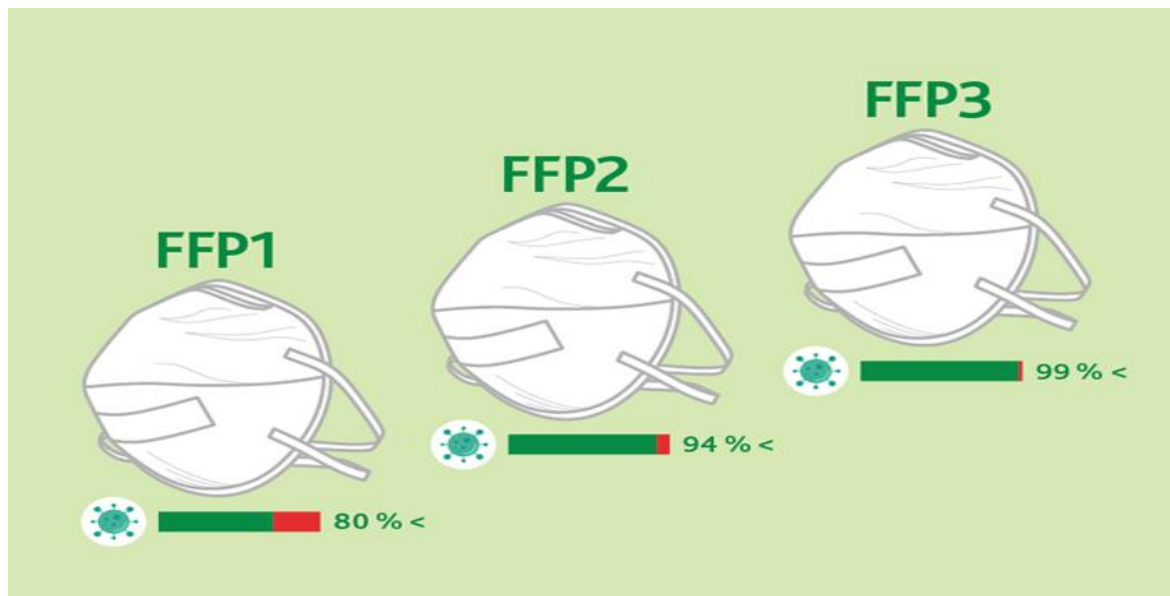
Mimořádné opatření ze dne 24. srpna 2020 s platností 1. září 2020 zakazuje osobám pohyb a pobyt bez ochrany dýchacích cest ve všech vnitřních prostorech se stejnými podmínkami z června 2020 (Ministerstvo zdravotnictví c, 2020).

Prodloužení bylo 12. října a 21. října, kde byl zákaz rozšířen pro osoby na nástupišti, v přístřešku a čekárně veřejné dopravy a pro osoby, které se nachází ve všech ostatních veřejně přístupných místech v zastavěném území obce, kde dochází na stejném místě a ve stejný čas k přítomnosti alespoň 2 osob, nejedná-li se o členy domácnosti (Ministerstvo zdravotnictví d, 2020).

Mimořádné opatření bylo následně prodlouženo třikrát. Naposledy 7. prosince 2020. Další zákaz vycházení bez ochrany úst a nosu ve všech vnitřních prostorech a na všech místech veřejně přístupných místech v zastavěném území obce, bylo vydáno až v únoru 2021 (Vláda České republiky b, 2021).

Od 1. března 2021 bylo vydáno mimořádné opatření, které zakazovalo pohyb nebo pobyt bez respirátoru nebo obdobných prostředků (vždy bez výdechového ventilu) naplňující minimálně všechny technické podmínky a požadavky pro výrobek, včetně filtrační účinnosti alespoň 94 % dle příslušných norem (např. FFP2, KN95 nebo nanoroušku). Od téhož dne bylo nařízeno všem zaměstnavatelům aby vybavili své zaměstnance těmito ochrannými prostředky v dostatečném počtu kusů na každou pracovní směnu (Ministerstvo zdravotnictví, 2021)

Obrázek 6 Účinná ochrana dýchacích cest podle typu respirátoru (Lékarna.cz, 2021)

7.1.3 Mimořádná opatření ve školství

Kvůli vysoké míře nákazy Ministerstvo zdravotnictví nařídilo 10. března 2020 zákaz přítomnosti žáků a studentů na základních, středních, vyšších odborných a vysokých školách s účinností od 11. března (Ministerstvo zdravotnictví e, 2020).

Ministerstvo zdravotnictví zákaz přítomnosti žáku a studentů na školách prodloužil 15. dubna 2020 a zároveň povolil přítomnost žáků nebo studentů pouze v případě zkoušky a to za předpokladu, že se cítí zdravý, není v karanténě a poskytne písemné čestné prohlášení o neexistenci příznaků virového infekčního onemocnění v období předchozích dvou týdnů⁹ (Ministerstvo zdravotnictví f, 2020).

Kvůli zhoršení pandemie a přibývajících nakažených osob, Ministerstvo zdravotnictví 15. května opět zakazuje přítomnost žáků a studentů ve vzdělávacích zařízeních. S výjimkami přijímacích zkoušek a závěrečných zkoušek a 19. května rozšířilo výjimky pro studenty a kantory (Ministerstvo zdravotnictví g, 2020)

Díky zlepšující se situace pandemie se od 25. května do školy mohli žáci a studenti za určitých podmínek a to po 15 osob max. Prodloužení opatření bylo pětkrát s konečnou platností 30. června (Ministerstvo zdravotnictví h, 2020).

Ministerstvo zdravotnictví od 6. dubna 2021 povolilo přítomnost žáků, studentů a zaměstnancům ve škole, kteří doloží, že prodělali laboratorně potvrzené onemocnění

⁹ Zákaz přítomnosti žáků a studentů byl zrušen 23. dubna.

Covid-19, má negativní výsledek antigenního testu nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2, které nejsou starší 48 hodin nebo má vystavený certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění Covid-19 (Ministerstvo zdravotnictví b, 2021)

7.2 Slovensko

První opatření Slovenská republika přijala v lednu 2020. Informovala občany s možným výskytem Covid-19, chováním při podezření infekce a průběh nemoci. Ministerstvo vnitra zřídila nonstop linku pro dotazy ohledně koronaviru (Ministerstvo zdravotnictví Slovenskej republiky a, © 2020).

Slovenská vláda 28. února 2020, zavedla kvůli koronaviru preventivní silniční kontroly na hranicích a vláda zřídila krizový štáb, který vedla ministryně vnitra Denisa Saková (Deník.cz, 2020).

Pandemie Covidu-19 se na Slovensko rozšířila 6. března 2020, kdy byl potvrzen první případ v Bratislavském kraji. Od 13. března, kvůli rychlému nárůstu nakažených, se od 7. hodiny spustily hraniční kontroly a zrušily všechny mezinárodní lety (Právo, © 2020).

7.2.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu

První nouzový stav v návaznosti na Covid-19 byl vyhlášen 15. března s působností 16. března. Zároveň byla nařízena karanténa pro všechny osoby, vracející se ze zahraničí a to na dobu 14 dní. (Ministerstvo zdravotnictví Slovenskej republiky b, ©2020)

Dne 21. dubna slovenská vláda představila program na rozvolnění opatření a druhý den 22. dubna byla zahájena první fáze rozvolňování opatření, která otevřela maloobchodní provoz a služby. Otevřela také obchody do 300 m², trhy, venkovní bezkontaktní sporty (Frantová, 2020).

Od 6. května začala druhá a zároveň třetí fáze rozvolňování opatření. Byla otevřena mnoha kulturních akcí a byla povolena krátkodobá ubytování bez restaurací a 20. května začala čtvrtá fáze rozvolňování opatření, kdy se otevřela divadla a kina, vnitřní prostory restaurací, byly povolené akce s méně než 100 účastníky a znovu se otevřela nákupní střediska a sportovní areály (Katuška, ©2020).

Dne 3. června začala pátá fáze rozvolňování opatření. Na základě opatření Úřadu veřejného zdravotnictví a příznivých epidemiologických podmínek byly otevřeny i další

služby a hromadné akce. Nouzový stav vyhlášen 15. března skončil 14. května 2020 (Anonym a, 2020).

Po rychlém ukončení nouzového stavu v květnu 2020 začala opět čísla nakažených a nemocných osob prudce stoupat. Proto se vláda rozhodla dne 1. října vyhlásit nouzový stav vyhlášený na 45 dní. Další prodloužení bylo 11. listopadu do konce roku 2020 (Deník.cz, 2020).

Po pěti dnech prodloužení nouzového stavu, tedy 16. listopadu, se vláda rozhodla o rozvolnění a otevřela kina, divadla, kostely a sportovní areály. Mohla být zaplněna pouze jejich poloviční kapacita. Uvolnil se také režim na hranicích s některými státy (Ministerstvo zdravotnictva Slovenskej republiky c, ©2020).

Nouzový stav byl prodlužován až do 14. května 2021, kdy se epidemiologická situace v zemi začala zlepšovat. Vláda tedy zrušila nouzový stav a také zákaz vycházení (ČTK, ©2021).

7.2.2 Ochranná opatření dýchacích cest

První povinnost nošení ochrany dýchacích cest, doporučil krizový štáb 17. března. Dopravcům hromadné dopravy doporučili hlídat cestující a nedovolili jim vstup do cestovního prostředku bez zakrytých dýchacích cest (Ministerstvo zdravotnictva Slovenskej republiky d, © 2020).

Povinné celoplošné nošení ochrany dýchacích cest, mimo svůj dům nebo byt, ministerstvo zdravotnictví zavedlo 23. března. K tomuhle opatření ministerstvo přidalo doporučení dodržovat dvoumetrový rozestup a měření tělesné teploty lidem vstupujícími do vnitřních prostorů (Ministerstvo zdravotnictva Slovenskej republiky e, © 2020).

I přes uvolňování některých opatření dne 21. dubna, se nošení roušek prodloužilo. Povinné nošení roušek v exteriéru se zrušilo 3. června 2020, díky příznivé epidemiologické situaci. A však v interiérech byly i nadále nutná (Ministerstvo zdravotnictva Slovenskej republiky f, © 2020).

7.2.3 Mimořádná opatření ve školství

První uzavření mateřských škol, základních, středních škol a univerzit bylo 16. března 2020 na 14 dní. Zákaz se vztahoval i na maturitní a talentové zkoušky, které se měly

posunout zároveň s přijímacím řízením na vysoké školy (Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky g, ©2020).

Uzavření škol se prodlužovalo až do 1. června 2020. V květnu se epidemiologická situace na Slovensku zlepšovala a ministerstvo vnitřně rozhodlo o rozvolňování opatření. Jedním z nich bylo také otevření mateřských škol a první stupeň základních škol. Školní docházka byla dobrovolná a maximální počet ve třídě bylo 20 žáků. V mateřské škole to bylo maximálně 15 dětí (Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky h, ©2020).

Dne 23. dubna oznámil ministr školství Branislav Gröhling, že ve školním roce 2019/2020 ruší maturitní zkoušky. Maturitní vysvědčení bylo vyhodnoceno na základě průměru předešlých známek z maturitních předmětů a to na všech středních školách. Studenti, kteří s tímto způsobem nesouhlasili, mohli požádat o provedení klasické maturity (Šamanová, 2020).

7.3 Rakousko

První nakažení v Rakousku byli diagnostikováni po návratu z Itálie 25. února. Po celé zemi bylo připraveno pečovat, v případě rozšíření nemoci, 59 nemocnic (ČTK, ©2020).

7.3.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu

Od 16. března 2020 byl vyhlášen výjimečný stav a nařízeno celostátní uzavření. Od této chvíle mohli obyvatelé Rakouska opustit své domovy pouze ve třech případech: dostat se do práce, koupit jídlo a pomoci těm, kteří to potřebují. Od 17. března byly uzavřeny restaurace, jejichž otevírací doba byla již několik dní omezena. Sportovní kluby byly povinni okamžitě přestat trénovat děti a dospívající pod hrozbou dlouhodobého odebrání licence (Mkwaya, 2020).

Vláda 22. března schválila zákon o Covid-19, díky kterému měla pravomoc vydávat opatření bez vyhlášení jakéhokoliv krizového stavu. V Rakousku tedy nebyl vyhlášen nouzový stav v rámci Covid-19. Od Velikonoc 2020 byla některá opatření postupně uvolňována a od 1. května 2020 zcela zrušena (Venice Commission).

Na podzim 2020 začaly čísla nakažených prudce stoupat a začalo se mluvit o druhé vlně koronaviru. Rakouský premiér ujistil občany, že "Lockdown" bude slabý. Omezil se pouze vycházení v noci a uzavřeli se vánoční trhy. Premiér také vyzval občany aby Vánoce trávili v co nejmenším počtu osob (Anonym, ©2021).

Od 8. února 2021 byl "Lockdown" ukončen: obchody se mohly znovu úplně otevřít, školy se vrátily k prezenční výuce. Pro návštěvu kadeřníků a spol. byl nutný negativní test na koronavirus. Gastronomie a divadlo zůstali zavřené, noční zákaz vycházení platil i nadále. Rozsáhlé koronavirové omezení skončil 19. května 2021. Hotely, restaurace, sportovní zařízení a kultura se otevřela s určitými pravidly (Die Presse, 2021).

7.3.2 Ochranná opatření dýchacích cest

S přibývajícím nakaženými, vláda 6. dubna 2020 nařídila povinné krytí nosu a úst ochrannými maskami v supermarketech. O týden později 14. dubna uvolňovali některá nařízení a však nařídili povinné roušky nebo respirátory, jak v obchodech, tak nově i ve veřejné dopravě. Od 15. června z větší části padají požadavky na nošení ochranné masky. Uběhl měsíc a 24. července v Rakousku čísla nakažených opět rostli. Vláda opět nařídila povinné nošení roušek a respirátorů. Od 17. 9. 2020 bylo zavedeno povinné nošení masek ve všech vnitřních prostorech. Od 25. ledna vláda nařídila povinné nošení masek FFP2 ve veřejné dopravě, obchodech a dalších vnitřních prostorech (Anonym, ©2021).

7.3.3 Mimořádná opatření ve školství

V Rakousku vláda nařídila 11. března uzavření škol včetně univerzit. Tohle nařízení bylo prodlužováno až do května, kdy se čísla nakažených výrazně snížil a školy byly od 15. května, za přísných podmínek, opět otevřeny (Pollak, Kowarz a Partheymüller, 2021).

Od 3. listopadu 2020 se opět začaly čísla nakažených zvyšovat a vláda začala zavádět opatření před šířením nákazy. Nařídila vyšším odborným školám a univerzitám přejít na distanční výuku. Střední školy, základní školy a mateřské školy zůstaly otevřené za určitých podmínek opatření (Anonym, ©2021).

Uzavření univerzit a vyšších odborných škol trvalo až do 8. února, kdy vláda tohle opatření zrušila a školy opět otevřela (Pollak, Kowarz a Partheymüller, 2021).

7.4 Itálie

V Itálii byl Covid-19 zaznamenán už v 31. ledna 2020, avšak k zásadnímu rozšíření došlo 19. února 2020, při pořádání fotbalového zápasu se Španělskem. Jako první byla zasáhnuta část - Lombardie.

Hned 22. února byla vyhlášena červená zóna, uzavřená oblast se zákazem shromažďování. Týkalo se to zhruba deseti měst a 50 tisíc obyvatel. Dne 10. března počet nakažených

přesáhlo číslo 10 tisíc a obětí bylo 600 s průměrným věkem nad 80 let (Honzák et al., 2020).

7.4.1 Vyhlášení a průběh nouzového stavu

Rada ministrů vyhlásila po prvních případech nůkazy nouzový stav 31. ledna 2020 po dobu šesti měsíců a byly vládou pozastaveny všechny lety do Číny. K uzavření celé Itálie došlo 9. března večer a byla tak první zemí v karanténě. K zpřísnění karantény došlo 13. března 2020. Uzavřelo se vše až na výjimky obchodu s potravinami, lékárny a novinové stánky. O dva dny později Itálie zrušila jízdu veškeré hromadné dopravy a zavřela parky (Honzák et al., 2020)

Nouzový stav byl 23. července prodloužen do 15. října. Začátkem října, kvůli nepříznivým podmínkám pandemie, Itálie prodloužila stav do 31. ledna 2021. Italská Rada ministrů prodloužila nouzový stav i po novém roce a to ještě třikrát do 31. července 2021 (ČTK, 2020).

7.4.2 Ochranná opatření dýchacích cest

Itálie nařídila povinnou ochranu úst a nosu až po měsíci rozšíření viru. Vláda toto opatření nařídila 20. března 2020 a to ve všech vnitřních prostorech. Itálie naléhala na jejím správném nošení a zacházení (HuffPost, 2020).

Až do 5. dubna 2020 byla povinná ochrana nosu a úst ve venkovním prostředí pouze dobrovolná. Od 5. dubna prezident regionu Lombardie Attilio Fontana, nařídil povinné nošení roušek nebo respirátorů v Lombardii. Tohle neřízení bylo vyhlášeno na týden a to pro všechny osoby, kteří opustí svůj domov. Při porušení opatření mohl dotyčný zaplatit pokutu až 400 euro (Pernechele, 2020).

Italská vláda v říjnu prodloužila povinné nošení ochrany dýchacích cest až do konce ledna 2021 a zvedla výši pokuty za nedodržování opatření až na tisíce eur. Zároveň upravila toto opatření na povinnost nasadit krytí ve venkovním prostředí, pouze pokud jsou lidé v těsné blízkosti jiných osob. Také uvolnila povinnost nasazeného respirátoru nebo roušky lidem, kteří venku provozují sportovní aktivitu (Zinati, 2020).

7.4.3 Mimořádná opatření ve školství

Od 5. března 2020 vláda plošně uzavřela školky, školy a univerzity. Žáci a studenti se učí distančně pře internet (Honzák et al., 2020).

I přes květnové uvolňování opatření, vláda nechala školy a univerzity zavřené až do konce školního roku. V srpnu 2020 ministerstvo školství plánovalo otevřít školy klasicky v září. Muselo naplánovat opatření, která by umožnila bezpečnou výuku. Vláda tedy nařídila nošení roušek všem dětem od 6 let. Učitelům k rouškám doporučili navíc ochranný štít. Pro udržování vzdálenosti žáků ministerstvo školství objednalo do státních škol tři miliony jednomístných stolků, které mají nahradit ty dvojmístné (Anonym b, 2020).

Ve třídách bylo umožněno se vzdělávat pouze omezenému počtu žáků. Z toho důvodu ministerstvo otevřelo 80 tisíc nových učitelských míst. Kromě toho se pro výuku hledaly nové prostory, například v divadlech, muzeí a dokonce v kostelích. Přednost se dalo výuce v parcích na čerstvém vzduchu. Na středních školách byla docházka dobrovolná a studenti se mohli přihlásit i formou online. Záleželo na tom, zda mají v rodině zranitelnou osobu, která by se měla vyhnout riziku nákazy (Lefrancois, 2020).

7.5 Dílčí závěr

Covid-19 se začal šířit v populaci výše uvedených států velmi rychle. Vládní opatření se přizpůsobovaly různým mutacím viru, které se často měnily. Česko, jakož ostatní státy, pro řešení problematiky pandemie mělo zkušené odborníky, kteří se snažili zaváděním krizových stavů a mimořádnými vyhláškami zmírnit dopad na ekonomiku státu, stav nemocnic, školství a hlavně zachránit co nejvíce lidských životů.

Pro lepší přehled prvních opatření je vytvořena tabulka.

Tabulka 1 Shrnutí vydávaných opatření ve vybraných státech (autorka)

Země	První případ nakažení	Vyhlášení nouzového stavu	Časový úsek od prvního nakaženého a vyhlášení NS	První vládní opatření	Uzavření škol	Povinná ochrana dýchacích cest
Česká republika	1. 3.	12. 3.	11. dní	6. 3.	11. 3.	19. 3.
Slovensko	6. 3.	16. 3.	10. dní	28. 2.	16. 3.	17. 3.
Rakousko	25. 2.	16. 3.	22. dní	10. 3.	16. 3.	6. 4.
Itálie	31. 1.	31. 1.	0	22. 2	5. 3.	20. 3.

První případ nakažení z uvedených států měla Itálie. Kvůli lyžařské sezóně a zimním dovoleným, byl vir přenesen do sousedícího státu Rakouska, který měl jako další v pořadí první případ nákazy z vybraných států.

Nouzový stav vyhlásila první Itálie, která okamžitě reagovala na první případ nakaženého. Je jedinou zemí z výše vedených, která vyhlásila nouzový stav okamžitě při zjištění viru ve státě. Zatímco Rakousko vyhlásilo nouzový stav o 22 dní po zjištění první nákazy. Tato země si proti zbylým třem dávala na čas a zjišťovala, jak rychle se vir bude přenášet.

Itálie, jako první uzavřela mateřské, základní, střední a vysoké školy. Ostatní státy přijmuly toto preventivní opatření před přenášením Covid-19 o týden později.

Jako nejúčinnější způsob ochrany před přenosem viru se ukázala ochrana dýchacích cest. Ať už rouškou nebo respirátorem, tak šátkem nebo jinou bavlněnou látkou. Povinnost nosit toto krytí, jako první zavedlo Slovensko. Následně Česko, Itálie a poslední Rakousko. Jednalo se především o vnitřní prostory.

Návrh opatření

Všechny státy měly zajistit zdravotní kontroly při přicestování občanů do země ještě před vypuknutím pandemie. Při zjištění prvních nakažených měly vyhlásit včas nouzový stav, zřídit plošné testování občanů a povolit zaměstnancům, u kterých to bylo možné, práci z domu. Ve školách by bylo vhodné nastavit střídavou výuku již od začátku pandemie. Snížení žáků a studentů ve třídách a při příznivém počasí bych doporučila výuku venku, pokud má na to škola prostory.

Státy určitě udělali chybu v zastavení ekonomiky. Například vláda ČR zavírala malé podniky a maloobchody, kde se neshromažďoval velký počet osob. Tyto podniky měli být za přísných podmínek otevřeny a odlehčit nápor velkým supermarketům a hypermarketům.

ZÁVĚR

Bakalářská práce je věnovaná komparaci zaváděných opatření proti Covid-19 ve vybraných zemích EU.

Na úvod v teoretické části bylo účelem uvést čtenáře do přehledu pojmů v oblasti ochrany obyvatelstva. Cílem bakalářské práce v teoretické části bylo seznámit čtenáře s Covid-19, jeho historií a představení zemí, které byly následně využity v praktické části. Zmíněn byl vládní režim v době pandemie a zdravotnictví, které se primárně zabývá problematikou Covid-19.

První úsek praktické části se zabývá dotazníkovým šetřením, kde bylo za cíl zjistit laický, odborný a politický rozměr Covidu-19 v ČR.

V další kapitole praktické části se práce zaměřuje na konkrétní zaváděná opatření ve vybraných zemích EU. Každá země měla stejná opatření, ale jiný průběh vydávání. I přes určitá mimořádná opatření, prevence a léčbě nemocných, se Covid-19 rozšířil do všech koutů ve vybraných zemích. Nejhorší na tom byla Itálie, kde kvůli většímu počtu starší generace a málo zdravotnického personálu, umíral vysoký počet osob s infekcí.

Po dvou letech pandemie naštěstí ustupuje a počet nakažených klesá. Nevíme zda nemoc někdy ustoupí úplně. Víme ale, že je potřeba se naučit s ní žít a přizpůsobit tak život celé společnosti.

Na téma Koronavirus, ať už v jakémkoliv zaměření, je bakalářských a diplomových prací dostatek. Proto doufám, že čtenář si rozšíří další vědomosti v odvětví pandemie SARS-CoV-2 a tato bakalářská práce bude užitečná pro další zpracování odborných prací.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANONYM. *Rakousko*. Evropská unie [online]. Evropská komise, Generální ředitelství pro komunikaci [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/austria_cs

ANONYM, ©2021. *Lockdowns und Lockerungen: Chronologie der Pandemie. Kleine zeitung* [online]. Styria Media Group [cit. 2021-12-20]. Dostupné z: <https://amp.kleinezeitung.at/6056751>

ANONYM, © 2022. *Slovník pojmů z oblasti BOZP a PO: Traumatologický plán. BOZP.cz* [online]. [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/traumatologicky-plan/>

ANONYM a, 2020. *Postupné uvoľňovanie opatrení. Korona.gov.sk* [online]. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://korona.gov.sk/ako-sa-budu-uvolnovat-opatrenia-uvodne-informacie/>

ANONYM b, 2020. *Questa storia dei banchi con le ruote. IlPOST* [online]. Italia [cit. 2022-01-28]. ISSN 2610-9980. Dostupné z: <https://www.ilpost.it/2020/07/21/banchi-ruote-scuola/>

CZECHTRADE, © 2022. *Rakousko. BusinessInfo* [online]. [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/rakousko-souhrnna-teritorialni-informace/2/>

ČESKO. § 2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů - znění od 1. 1. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2022 [cit. 9. 5. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#p2-1-a>

ČTK, 2020. *Nouzový stav až do ledna a roušky povinně i přes zimu. Italové přitvrdili.* BLESK [online]. Czech News Center [cit. 2022-01-03]. ISSN 1210-5333. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-koronavirus/657667/nouzovy-stav-az-do-ledna-a-rousky-povinne-i-pres-zimu-italove-pritvrdili.html>

ČTK, ©2021. *Slovensko ruší nouzový stav i zákaz vycházení a shromažďování. Epidemická situace v zemi se zlepšuje.* Lidovky [online]. MAFRA [cit. 2022-01-19]. ISSN 1213-1385. Dostupné z: <https://www.lidovky.cz/svet/slovensko-rusi-nouzovy->

stav-i-zakaz-vychazeni-a-shromazdovani-epidemicka-situac.A210514_153027_In_zahranici_lihem

ČTK, ©2020. *První případy koronaviru jsou v Rakousku a Chorvatsku. Pacienti pocházejí z Itálie nebo byli v Miláně.* Lidovky [online]. MAFRA [cit. 2020-12-12]. ISSN 1213-1385. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/svet/rakousko-ma-prvni-dva-potvrzene-pripady-nakazy-koronavirem-pacienti-jsou-v-karantene.A200225_130657_In_zahranici_ele

DENÍK, 2020. *Koronavirus v Evropě: Slovensko zavede silniční kontroly na hranicích* [online]. In: . Vltava labe media [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sвета/koronavirus-evropa-slovensko-estonsko-20200227.html

DENÍK, 2020. *Slovensko vyhlásilo kvůli covidu nouzový stav. Zpřísní také karanténní omezení* Zdroj: https://www.denik.cz/ze_sвета/slovensko-koronavirus-nouzovy-stav-20200930.html [online]. Vltava labe media [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sвета/slovensko-koronavirus-nouzovy-stav-20200930.html

DIE PRESSE, 2021. *Lockdowns, Lockerungen, Verschärfungen: Eine Chronologie der Pandemie.* Die Presse [online]. [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: <https://amp.diepresse.com/6062811>

EVROPSKÁ KOMISE, 2020. *Věkové skupiny na celkový počet obyvatel v ČR.* Praha.

FRANTOVÁ, Eva, 2020. *Uvolňovanie opatrení: Od stredy sa otvoria maloobchodné prevádzky a služby.* Pravda [online]. OUR MEDIA SR [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://ekonomika.pravda.sk/ludia/clanok/549196-nazivo-vlada-o-postupnom-otvarani-prevadzok/>

GESUNDHEIT, © 2022. *Advantage Austria* [online]. WKO [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: <https://www.advantageaustria.org/cz/zentral/business-guide/investieren-in-oesterreich/leben-in-oesterreich/gesundheit/Gesundheit.de.html>

HERMAN, Daniel, 2021. Twitter [online]. [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: <https://twitter.com/danieldherman/status/1393448751247896579?lang=ar>

HESS, Pavel, ©2018. *Hledat kempy na Slovensku.* Camp.cz [online]. [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: <https://www.camp.cz/camping-SK/kraje.aspx?sflang=cs>

HONZÁK, Radkin et al., [2020]. *Doba koronavirová.* Praha: Zed'. ISBN 978-809-0767-447.

HUFFPOST, 2020. *Mascherina obbligatoria sui mezzi pubblici*. HUFFPOST [online]. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: https://www.huffingtonpost.it/entry/mascherina-obbligatoria-sui-mezzi-pubblici_it_5ea4433ac5b669fd8925a635/

KATUŠKA, Michal, ©2020. *Rúška už nebudú povinné všade, povolia cesty do zahraničia na krátky čas: Otvoria sa kiná a interiér reštaurácií*. SMEDomov [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://domov.sme.sk/c/22406854/koronavirus-slovensko-uvolnenie-dalsich-opatreni.html>

LÉKAŘSKÁ FAKULTA A UNIVERZITA KARLOVA, 2020. *Koronaviry* [online].Praha: MEFANET [cit. 2020-03-24]. 1804-6517. Dostupné z: <https://www.wikiskripta.eu/w/Koronaviry>

LEFRANCOIS, Veronika, 2020. *Pandemií zkoušená Itálie očekává po šesti měsících návrat mládeže do škol*. Český rozhlas [online]. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/veronika-lefrancois-pandemii-zkousena-italie-ocekava-po-sesti-mesicich-navrat-8282955>

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2015. *Bezpečnostní strategie České republiky*. Praha. ISBN 978-80-7441-005-5.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY a, ©2020. *COVID-19: Krízový štáb pokračuje v prísnych opatreniach*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: https://www.health.gov.sk/Clanok?krizovy-stab-pokracuje-v-opatreniach-17-3-2020&fbclid=IwAR1yMUnmIUTg_oNaV9I4fN4acoXpWS5RjjhqaBZXEc4UkehKq7xoD58dmU

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY b, ©2020. *COVID-19: Ďalšia fáza uvoľnenia opatrení od stredy 3. júna*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?covid-19-opatrenia-uvolnovanie>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY c, ©2020. *COVID-19: Uvoľňujú sa ďalšie opatrenia, od 1. júna sa otvárajú školy a škôlky*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?covid-19-18-05-2020-opatrenia-uvolnenie>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY d, ©2020. *Na Slovensku platí mimoriadna situácia, zatvorené budú školy, letiská*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?koronavirus-opatrenia-mimoriadne>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY e, ©2020. *COVID-19: Na verejnosti len s rúškami, viaceré opatrenia na ochranu seniorov*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?covid-19-24-3-2020-opatrenia>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY f, ©2020. *Slovensko prijíma opatrenia v súvislosti s novým koronavírusom 2019-nCoV*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?premier-koronavirus-opatrenia>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY g, ©2020. *COVID-19 (koronavírus): Vláda prijala mimoriadne opatrenia*. In: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?vlada-prijala-mimoriadne-opatrenia-15-3-2020>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY h, ©2020. *Zmeny od 16. novembra na hraniciach a v prevádzkach*. Health.gov.sk [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.health.gov.sk/Clanok?uvz-zmeny-vyhlasaky-hranice-podujatia-prevadzky>

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ a, 2020. *Mimořádné opatření č. 555*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ b, 2020. *Ochranné opatření č. 664*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ c, 2020. *Mimořádné opatření č. 861*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ d, 2020. *Mimořádné opatření č. 1068*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ e, 2020. *Mimořádné opatření č. 201*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ f, 2020. *Mimořádné opatření č. 420*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ g, 2020. *Mimořádné opatření č. 537*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ h, 2020. *Mimořádné opatření č. 677*

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ a, 2021. *Mimořádné opatření č. 301*

- MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ b, 2021. *mimořádné opatření č. 353*
- Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2022. *Koronaviry* [online]. In: . Praha [cit. 2022-04-05]. ISSN 2695-0340. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/210>
- MKWAYA, Doris, 2020. *Coronavirus: Austria Declares State of Emergency*. Communal news [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://communalnews.com/coronavirus-austria-declares-state-of-emergency/>
- Pandemie [online], © 2022. [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: <https://www.pandemie.cz/pandemie-vs-epidemi>
- PERNECHELE, Fabiola, 2020. *Mascherine obbligatorie: cosa devi sapere*. Italian Prepper [online]. [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: <https://www.italianprepper.it/mascherine-obbligatorie-lombardia-cosa-devi-sapere-coronavirus/#:~:text=5%20Aprile%202020%203%20minuti%20di%20lettura%20A,sco%20di%20proteggere%20se%20stessi%20e%20gli%20altri.>
- PILAR, Petr. *Rakousko - spolková země* [online]. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://sites.google.com/site/fototrekmealpetrpilar/vse-o-rakousku/rakousko---spolkova-zeme>
- PLESNÍK, 2003. *SARS – Syndrom Akutní Respirační Schvácenosti* [online]. [cit. 2020-03-24]. Dostupné z: <https://www.zuova.cz/Content/files/articles/plesnik/smd167.pdf>
- POLLAK, Markus, Nikolaus KOWARZ a Julia PARTHEYMÜLLER, 2021. *Chronologie zur Corona-Krise in Österreich - Teil 4:: Erneute Lockdowns, Massentests und der Beginn der Impfkampagne*. Universität Wien [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://viecer.univie.ac.at/corona-blog/corona-blog-beitraege/blog100/>
- PRÁVO, © 2020. *Slovensko má prvního pacienta s koronavirem. Muž nikam necestoval*. Novinky.cz [online]. Borgis [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/slovensko-ma-prvniho-pacienta-s-koronavirem-muz-nikam-necestoval-40315828>
- ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra RŮŽIČKOVÁ, 2015. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. V Ostravě: Sdružení

požárního a bezpečnostního inženýrství. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-169-9.

SEZNAM ZPRÁVY, © 2020. *Co je covid-19, kdy se dostal do Česka a jak vzniklo jeho jméno* [online]. [cit. 2021-9-13]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirus-covid-19-jak-sel-cas-91186>

STATdat: *Vekové zloženie - SR, oblasti, kraje, okresy, mesto, vidiek* [online], 2022. [cit. 2022-04-07]. Dostupné z: http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID%28%22i40A03AF2150C41DE8BE98D0C0C41A764%22%29&ui.name=Vekov%C3%A9%20zlo%C5%BEenie%20-%20SR%2C%20oblasti%2C%20kraje%2C%20okresy%2C%20mesto%2C%20vidiek%20%5Bom7009rr%5D&run.outputFormat=&run.prompt=true&cv.header=false&ui.backURL=%2Fcognosext%2Fcps4%2Fportlets%2Fcommon%2Fclose.html&run.outputLocale=sk

STRUNECKÁ, Anna a Jiří PATOČKA, 2021. *Doba jedová a covidová*. Petrovice: ProfiSales. ISBN 978-80-87494-38-7.

ŠAMANOVÁ, Dáša, 2020. *Slovensko bylo v maturitách pohotovější, mezi českými studenty panuje zmatek*. CNN Prima news [online]. [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: <https://cnn.iprima.cz/cesko-vs-slovensko-bratri-byli-v-maturitach-pohotovejsi-u-nas-panuje-zmatek-3341>

ŠUBR, Vladimír. *Regiony Itálie a administrativní členění* [online]. [cit. 2022-04-10]. Dostupné z: <https://italka.cz/regiony-italie-a-administrativni-cleneni/>

ÚVZSR, 2020. *COVID-19: Slovensko zakazuje športové, kultúrne a verejné podujatia, hlási 7 potvrdených prípadov* [online]. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky [cit. 2022-01-19]. Dostupné z: https://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4071:covid-19-slovensko-zakazuje-portove-kulturne-a-verejne-podujatia-hlasi-7-potvrdenych-pripadov&catid=250:koronavirus-2019-ncov&Itemid=153

ÚZIS [online]. Praha [cit. 2022-03-22]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/index.php?pg=o-nas>

VENICE COMMISSION. *Venice Commission - Observatory on emergency situations: Austria* [online]. [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: <https://www.venice.coe.int/files/EmergencyPowersObservatory/AUT-E.htm>

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY a, 2020. *Usnesení č. 69/2020 Sb., vlády České republiky č. 194 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky.*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY b, 2020. *Usnesení č. 156/2020 Sb., vlády České republiky č. 396 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2.*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY c, 2020. *Usnesení č. 219/2020 Sb., vlády České republiky č. 485 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2.*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY d, 2020. *Usnesení č. 391/2020 Sb., vlády České republiky č. 957 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru.*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY e, 2020. *Usnesení č. 247/2020 Sb., vlády České republiky č. 247 o krizovém opatření o používání ochranných prostředků dýchacích cest*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY f, 2020. *Usnesení č. 510 o vydání mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví – zákaz pohybu a pobytu na všech místech mimo bydliště bez ochranných prostředků dýchacích cest.*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY a, 2021. *Usnesení č. 21/2021 Sb., vlády České republiky č. 55 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2.*

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY b, 2021. *Usnesení č. 188 k mimořádným opatřením Ministerstva zdravotnictví*

WHO a, © 2021. *Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS)*. World Health Organization [online]. [cit. 2021-10-10]. Dostupné z: https://www.who.int/health-topics/severe-acute-respiratory-syndrome#tab=tab_1

WHO b, 2021. *Convened Global Study of Origins of SARS-CoV-2.: China Part*. Dostupné také z: file:///C:/Users/mili-/Downloads/Final-joint-report_origins-studies-6-April-201.pdf

ZINATI, Kevin Ben Ali, 2020. *Mascherine obbligatorie all'aperto in tutta Italia: il Consiglio dei Ministri approva la legge e proroga lo Stato di Emergenza*. Ohga! [online]. [cit. 2022-01-28]. Dostupné z: <https://www.ohga.it/sai-dove-e-obbligatoria-la-mascherina-allaperto-ecco-la-mappa-dellitalia/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Koronavir pod mikroskopem (irozhlas, 2020)	16
Obrázek 2 Kraje České republiky (Hanusková)	20
Obrázek 3 Kraje Slovenské republiky (Hess, 2018)	21
Obrázek 4 spolkové země Rakouska (Herman, 2021)	22
Obrázek 5 Členění Itálie na 20 regionů (Šubr)	23
Obrázek 6 Účinná ochrana dýchacích cest podle typu respirátoru (Lékarna.cz, 2021)	41

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Shrnutí vydávaných opatření ve vybraných státech (autorka) 47

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Povolání respondenta (autorka).....	27
Graf 2 Výsledek druhé otázky (autorka).....	28
Graf 3 Konkrétní výsledky druhé otázky (autorka).....	28
Graf 4 Výsledek třetí otázky (autorka).....	29
Graf 5 Konkrétní výsledky třetí otázky (autorka).....	30
Graf 6 Výsledek čtvrté otázky (autorka).....	31
Graf 7 Konkrétní výsledky čtvrté otázky (autorka).....	31
Graf 8 Výsledek páté otázky (autorka).....	32
Graf 9 Konkrétní výsledky páté otázky (autorka).....	33
Graf 10 Výsledek šesté otázky (autorka).....	34
Graf 11 Konkrétní výsledky šesté otázky (autorka).....	34
Graf 12 Výsledek sedmé otázky (autorka).....	35
Graf 13 Konkrétní výsledky sedmé otázky (autorka).....	35
Graf 14 Výsledek osmé otázky (autorka).....	36
Graf 15 Konkrétní výsledky osmé otázky (autorka).....	36

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Zaváděná opatření proti Covid-19 v ČR

Vážená paní, vážený pane,

Velice si vážím Vašeho cenného času, který vložíte do vyplnění mého dotazníku, který poslouží ke sběru a analýze odpovědí v mé bakalářské práci.

Následující otázky prosím odpovídejte podle svého uvážení. Dotazník je zcela anonymní.

Děkuji za spolupráci.

Miloslava Dudíková
Studentka Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

1. Mé povolání je v sektoru:

- Zdravotnictví
- Politika
- Jiné

2. První nakažený v ČR byl 1. 3. 2020. První zavedená opatření byla vydána 12. 3. Myslíte si, že byla vyhlášena včas?

- Ano
- Ne

3. Měla vláda nařídit více preventivních opatření, před prvním nakaženým v ČR (1. března 2020)?

- Ano
- Ne

4. Chrání roušky proti šíření Covid-19?

- Ano
- Ne

5. Je očkování klíč k návratu do "normálu"?

- Ano
- Ne

6. Přišla Vám mimořádná opatření vlády v roce 2020-2021 přehledná a srozumitelná?

- Ano
- Ne

7. Domníváte se, že jsme jako ČR, co se opatření proti Covid-19 týká, jedni z nejlepších v EU?

- Ano
- Ne

8. Přišla Vám nějaká vládní opatření zbytečná?

- Ano
- Ne